

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy I. hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

T. képviselő urak.

Zombor, ápril 10.

Aggódó szemmel kíséri az ország lakossága a törvényhozó testület tárgyalásait; s aggodalma teljesen indokolt. Abnormisak a viszonyok odafent. Személyeskedés, felesleges, időfecsérlés s legfeljebb akademikus fejtegetések — melyeknek szépségét és helyességét senki sem akarja elvitatni, de melyekből az országnak vajmi kevés haszna van — képezik a magyar törvényhozás napirendjének tárgyait jó idő óta; de valamit tenni, arra nem nagy hajlandóságot mutat a képviselők egy része, sőt megakadályozza a parlamenti kisebbség a kormányt is minden cselekvésében.

Pedig tisztelt képviselő urak, önöket az ország nem azért küldte Budapestre, hogy ott élvezzék a képviselőséggel járó előnyöket, részt vegyenek a politikai kulissza intrigákban és sakkhuzásokban, szóval, hogy ott maguk maguknak változatos és izgató mulatságot szerezzenek, hogy hol egyik, hol másik személyes érdek politikai ballasztjával szolgáljanak; tisztelt képviselő urak, a nemzet önöket nem azért bízta meg legfontosabb ügyeik gondozásával, nem azért tette meg önöket törvényhozókká, hogy azt higgyék, miszerint képviselői hivatásuknak teljesen eleget tesznek, ha imitt-amott felrándulnak Budapestre kémelelni a politikai láthatárt s azután re bene gesta haza jönnek s itthon csudadolgokat mesélnek a parlamenti helyzetéről, a kormány biztos s közeli bukásáról, ha beleavattatják magukat egy kis politikai pikantiába, ha — itthon az egyszerű polgár ama kérdésére, hogy mikor végeznek már egyszer valamit — azt felelik fölénnyel, hogy „csítt még egy kis idő s a várva-várt politikai fordulat bekövetkezik, az ország új korszaknak néz eléje, addig azonban hazaifas kötelesség a semmittevés és a mások cselekvése megakadályozásának nagy munkájához hozzájárulni”: hanem azért kapták önök mandátumaikat, hogy az országnak jó törvényeket hozzanak — amire sok téren égető szükség van — hogy igazságügyi, közigazgatási, közoktatási, kereskedelmi, ipari téren előbbre vigyék az országot.

S mit látunk? Nap nap után, hét hét után,

hónap hónap után tellik el s önök egy része arra kényszeríti a parlamentet, hogy fecsérelje a drága időt s az ország drága pénzét, lehetetlenné teszi, hogy a reformszékműtől és javaslatoktól duzzadó kormány a határozott cselekvés terére lépjen s mindezt miért, mert önök egy része egyszerűen nem akarja, hogy az önök által is helyezett reformokat e kormány valósítsa meg. Ennek eredménye azután az, hogy a „Nemzet” egyik mult számában méltán mondhatta, hogy a magyar parlament egyik ülésén immár az abszolút naplopás magaslatára emelkedett.

Tisztelt képviselő urak ez nem jól van így, mi mást várunk, mi mást követelünk önöktől. Mi meguntuk már az önök egy részének parlamenti mókáit. Örülünk ugyan, ha a magyar parlament tárgyalásai nem oly unalmasak, mint a német professzorok bölcséleti fejtegetései, nem kívánjuk, hogy önök mindig állig legyenek begombolkozva s hogy oly kimért hidegséggel vitatkozzanak, mint egy óra szerkezet, szereti ez a magyar nép az önök beszédeiben keresni s megtalálni az attikai sőt, — de ha önök egyrésze örökké csak szó, úgy végre is elromlik tőle az ország választóinak a szája ize.

Ne gondolják t. képviselő urak, hogy az önök képviselősége öncél, melyet az ország még külön és drágán megfizet; már pedig az önök egy részének eljárása ezt látszik mutatni.

Önök egy része formálisan meg akarja köztönni a parlamenti és szakkitűnőségekből álló kormány kezét, önök egy része tehetetlenné akarja tenni e jeleseinknek a haza közügyének szentelt munkásságát és képességét. Ezen eljárást pedig az önök küldőinek, a nemzetnek némán nézni és tűrni nem szabad.

A parlamenti szabadelvű pártnak, melyre az ország közvéleménye apellál, határozottan és erőlyesen fel kell lépni s véget vetni az állapotoknak, kötelessége a kormány részére biztosítani a nyugalmat, kötelessége megszerezni a lehetőséget, hogy programját, melyet ez ország intelligens polgárságának csaknem egyhangú helyeslése kísér, zavartalanul keresztül vihesse.

(Készséggel nyitunk tért közéletünk egy kiváló és ismert alakja fenti cikkének, magunk is mindenben osztván azt az utolsó betűig. Szerk.)

A néptanítói fizetések rendezésére vonatkozó törvényjavaslat, mint a „P. H.” írja, legelső tanácskozási tárgyat fogja képezni a képviselőháznak a költségvetés elintézése után. A képviselőház pénzügyi bizottságnak e törvényjavaslatra vonatkozó jelentése épen oly érdekes, mint szomorú képet tár elénk a néptanítók ez időszerű anyagi helyzetéről. A jelentésbe foglalt hivatalos adatok szerint 5278 néptanítónak van jelenleg háromszáz forintnál kisebb fizetése. (Ezek közül 173-nak 50 frton alól marad, 449 nek 50—100 frtig, 985 nek 100—150 frtig, 1670 nek 150—200 forintig, 1472 nek 200—250 frtig és 1129 nek 250—300 frtig terjed az évi fizetése.) Háromszáz forintot felül következőleg alakulnak a néptanítók illetményei: 4642 néptanítónak van 300—400 frtig, 2577 nek 400—500 frtig, 2458 nek 500—600 frtig, 1601 nek 600—700 frtig, 852 nek pedig 700—800 frtig terjedő illetménye. Vajmi csekély a még jobban szituált néptanítók száma. Mindössze 355-en részesülnek 800—900 frtig terjedő, 172-en 900—1000 frtra menő javadalmazásban s 186-an vannak, a kiknek illetményei meghaladják az ezer forintot. Teljesen méltányos tehát, hogy a törvényhozás ezen szomorú állapotokon segíteni igyekszik.

Földrengés.

Folyó hó 8-án szokatlan és nálunk nemkevesébbé ritka természeti jelenségnek voltunk tanúi. Megingott alattunk a vén föld, s két meglehetősen erős lökessel hathatós életjelt adott magáról. Ugy d. u. 3 óra előtt pár perccel történt.

Borzadálylál olvassuk mindig a lapokban a földrengés okozta pusztításokat, de magunk nem félünk tőle, mert nagyon ritkán szerencsélte meg bennünket megjelenésével. Most sem akarta eleinte senki sem binni, hogy földrengéssel volt dolgnak. A sziesztázó urak felugráltak ugyan a pihenő helyeikről, de mind meg voltak róla szentül győződve, hogy a szűdlett, mely rajtuk kisebb-nagyobb mértékben erőt vett, hirtelen rosszul létki okozta. Mindenki érezte, hogy valami szokatlan dolog történik körülöttük, de hogy mi is okozza ezt, azt eleinte senki sem tudta.

Pedig csakugyan földrengés volt. Az első lökés mintegy 4—5 pillanatig tartott, utána kevés idő múlva ugyanily tartamu, s hasonló erősségű lökés következett. Azonban veszély nem forgott fenn, baj nem történt. Egy kis félelem az asszonyok körében, egy kis szédülés, ez volt az egész.

Láthatólag is jelt adott magáról a földrengés: a függő lámpák, sőt némely helyeken a szekrények is erős igásba jöttek, az órák pedig megállottak. Egy fél óra múlva azonban semmi nyoma sem volt az egésznek.

A földrengés Belgrádtól húzódott felfelé s terjedelme körülbelül ezer mérföld volt. Utjában érintette Verőce, Szerém, Somogy, Tolna, Bács-Bodrogh, Torontál, Temes, Krassó-Szörény, Hunyad, Alsó-Fehér, Csongrád, Arad és Bihar megyéket. Egyes helyeken nagyobb

A „BÁCSKA” tárcája.

A két testvér.

(Heine)

Fenn a hegyen fekszik a vár,
Éjjel borult már följe;
De a völgyben villám harsog
S szikrát hány a kardok éle.

Két testvér viaskodik
Ádáz dühtől feltűzelve.
Mondjátok meg, mit jelentsen
A testvérek e küzdelme?

Laura grófnő szeme lángja
Éleszté e harcot köztük;
Olthatatlan tüzzel lángol
Ó érette mindkettőjük.

De közülük melyik bírja
A szép grófnő hajlamát,
Kifürkészni nem képesek, —
Döntsen végre a kard hát!

És küzdenek nagy elszántan,
Hull a vágás egyre-másra.

Vigyázzatok ti bűsz kardok,
Csalékony az éj varázsa.

Vér áztatja már testüket,
Piros vér foly már a völgybe!
Földre hullnak mindaketten,
Egymásnak kardjába dölvé.

Sok évszázad mult azóta,
Sok nemzedék szállt sírba már;
És a bérnek tetéjéről
Búsán néz le a puszta vár.

De alatta minden éjjel
Csodás zaj kél völgy ölében;
És ha éjfél ut az óra,
Két testvér áll harcra készen.

Spanyol József I.

AZ ÖN RIDIKŰL-JE.

Maga a neve is milyen kedvesen hangzik: „ridikül”. Mintha csak egy mosoly, egy gyöngéd kacagás lenne az egész, pl. az ön kacagása asszonyom.

Pedig hát mi is az a ridikül a maga valóságában? A divatnak egy szellemes kis aprósága, egyéb semmi. De milyen herceg kis jószág az ön narancsszínű ridikülje! Csókolni való kis portéka, akárcsak... akárcsak ön, asszonyom.

De nem minden ridikül ilyen kedves, ilyen szép és ilyen poétikus hangulatot keltő apróság. Az öné sem volt mindig az.

Láttam én már többször ezt a ridikült is, meg önt is; láttam ön nélkül és láttam önt a ridikül nélkül. Aztán láttam önt a ridiküllel. Ott löggott a karján, sétálni vitte magával. A mikor ön nélkül láttam őt — gondolom a szalonban hevert akkor a puffon — föl se tűnt, a mint hogy sok minden nem tűnik föl az embernek az első pillanatra, mit később még meg is szeret. Aztán láttam egyszer a karján. És ekkor már föltűnt az aranyos kis jószág; szépnék, kedvesnek láttam. Akkor láttam őt először ilyennek és azóta mindig ilyennek látom, akár magával viszi, akár otthon hagyja a kis plüschasztalon vagy a puffon.

De önt asszonyom, akár a ridiküllel — akár anélkül volt, mindig kedvesnek és szépnek láttam.

Ó, mert ön a ridikül nélkül is az, de a ridikül nem lehetett volna azzá ön nélkül! Soha, sohasem lehetett volna azzá! És most már el sem tudok képzelni kedves, herceg ridikült — kis kedves, herceg asszony nélkül, pl. ön nélkül, asszonyom.

Tudja mért nem látni nappal csillagokat? Nem az ön szemét, — a mennybolt csillagjait értem. Nem, nem azért, mert „nem jöttek föl!” Fönn vannak azok mindig, nappal is ott vannak az égen. Csak hogy — nem látszanak.

Elmondom, hogy mért; úgy mondom el, a hogy valami pápaszemes asztronomus munkájában olvastam. — Azok az apró csillagok odafönn nem tudának ragyogni a Nap nélkül, mert ők az ó kedves ragyogásukhoz attól kapják a fényüket. Nappal aztán maga a nap akar nekünk ragyogni, föl jön a fejünk fölé és — a szegény kis csillagok ragyogása az ó kölesönként fényükkel elenyészik. A mikor aztán a Nap elfordul mi tőlünk, a csillagok az ó kölesönként fényükkel milyen pompásan, milyen kedvesen tudnak ragyogni! Akár csak az ön aranyos ridikülje.

Ismeri most már azt a viszonyt, a mely ön és a kis ridikül között van? És tudja, hogy mért csak azóta kedves előttem az a ridikül, a hogy egyszer az ön

mérvt öltött ugyan, mint nálunk, de veszedelmet seholsem okozott.

Megyénekből a következő tudósításokat kaptuk:

Apatin. Folyó hó 8-án d. u. 2 óra 55 perckor erős hullámzás földrengés volt érezhető, a mely körülbelül 4 pillanattig tartott. Szédülésen kívül semmi bajt nem okozott.

Szabadka. F. hó 8-án d. u. 3/4 3 órakor 2 egymásután következő erős lökést éreztünk, melyek földrengésből származtak. Komolyabb baj nem történt.

O-Becse. Folyó hó 8-án d. u. három óra előtt 5 perccel nyugatról keletre húzódó meglehetősen erős földrengés volt érezhető. A litániára összegyűlt nép megrémült, a mikor észrevette, hogy a függő csillárok és a képek mennyire himbálóznak. — Az erős rázkódítás mindenkit félelemmel töltött el. Az öregek állítása szerint 1846 óta ilyen erős földrengés nem volt érezhető.

Baja. Folyó hó 8-án d. u. 3 órakor városunk területén földrengés volt érezhető. Az órák megállottak, a függő lámpák pedig ingásba jöttek. Baj azonban nem történt.

Uj-Verbász. E hó 8-án délután pont 3 órakor észak-nyugat-dél-keleti irányban, elég erős földrengés volt észlelhető, mely azonban nem járt veszedelemmel. Az órák megálltak.

O-Verbászról szösz szerint a következőket írják: O-Verbászon f. hó 8-án délután 3/4 3 órakor dél-keleti irányban két egymást követő hatalmas lökés éreztetett, — én abban a percben 2 tanítóval a toronyból egy a tanyán kiültöt tüzet figyeltem meg, midőn váratlanul és rémületünkre a torony oly nagy mértékben kezdett ingni, hogy a harangok megkondultak; az ingás egyenlőhánymásodpercig tartott, mely után egy enyhébb s rövid ideig tartó második lökés következett. A lökéseket a lakosság is észlelte, amennyiben az órák megállottak, butorok mozogtak, poharak, edények csörömpöltek.

Uj-Palánka. Folyó hó 8-án d. u. 3 órakor 2 percig tartó erős földrengés volt érezhető. Egy pár rozoga ablaktöréstől eltekintve, nagyobb kár nem esett.

Ujvidék. Folyó hó 8-án d. u. 2 óra ötvenöt perckor, körülbelül 30 másodpercig tartó földrengés volt érezhető. A lakosság nagyon megrémült, baj azonban nem történt.

Zenta. Szombaton d. u. 3/4 3 órakor erős földrengés volt észlelhető. A 20—30 másodpercig tartó rázkódás azonban — ambar a lökések meglehetősen erősek voltak — semmi kárt nem okozott.

Pivnica. Kulpinban és Pivnicán ma április 8-án d. u. 2 óra 52 perckor három másodpercig tartó földrengés észleltetett.

Ada. Folyó hó 8-án d. u. 3 órakor erős földrengés volt. Az inga-órák megálltak, a függő lámpák, képek, sőt még némely butorok is ingott. Rémlületen és félelmen kívül nagyobb baj azonban nem történt.

Apatint illetőleg más kézből még a következő sorokat is vettük: Minthogy a zöld leveli-bekácska időjős szerepét megirigylt Falb Rudolf tudós mai napra kivételesen semminemű kritikus idét nem jelzett, — ergo, nálunk bekövetkezett, egy koca liszabóni földrengés alakjában. Sem vihar, sem forróság nem előzte meg e jelenséget, a szöke Duna méltóságos nyugaltsággal hómolygott medrében, midőn egyszerre d. u. 2 óra 50 perckor dél-északra gravitáló hatalmas lökés riasztotta fel gallileinek „mégis mozog a föld“ elvett természetben sosem tapasztalt békés lakóinkat. A legszilárdabb alapon megalkotott apatini pénzintézetek s a legbiztosabb hitelnek örvendő kereskedők is inogni kezdettek, a székek lölök a karfához kaptak, az állók — minden szeszies ital utóhatásától menten — jobbra-balra dűledtek. A szobában lógó függő lámpák, reptlő angyalkák „binta politikát“ kezdettek üzni, a poharak „Brudert“ ivók karjai nélkül hangos kocintással egymáshoz verődni s az egymásután rohamosan következő másik két lökésre az inga-órák megállni, úgy hogy egyáltalán nem lehetett tudni vajjon „hányat üt az óra.“ A rossz nyelvek azt is mondják, hogy a földrengés d. után 5 órakor itt ismét megújult, mert csak így lehet megmagyarázni, hogy az Andrész-féle vendéglő „Kégl-parti“ jánál János bácsi

egy lökésre 8 babát ütött s hogy az irodai órák után a lányos házknál udvarló fiatalok önkéntlenül egymás nyakába estek.

Ujdonságok.

Császka György kalocsai érsek egy Ujverbászban létesítendő II. róm. kath. tanítói állás javadalmasására évi 200 frt segélyt ajánlott fel. A jótéteményeiben kifogyhatlan érsekünk nemes tette kommentárja nem szorul.

Hírek az egyházmegyéből. Paracetich András szántovai plébános elhalálása folytán Jaszenovits Gergely ottani káplán, ugyanoda ideigl. helyettes lelkésznek nevezetett ki.

Kinevezés. Öfelsége az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Koztan Miklós szabadkai törvényszéki jegyzőt a bajai kir. járásbíróvához albiróvá nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Báldy László karánsebesi törvényszéki telekkönyvvezetőt a bajai kir. járásbíróvához helyezte át.

Főispáni beiktatás. Dr. Vojnits István, Szabadka és Baja városok főispánja Szabadkán f. hó 20-án tartja székfoglalóját. Ez ügyben a helyettes polgármester előktele alatt f. hó 5-én több városi képviselő ülést tartott a tanácssteremben, mely ülésen határozatba ment, hogy a székfoglalót ünnepléses „Veni Sancte“ fogja megelőzni a szt. Teréz templomban, melyen az új főispán a törvényhatósággal részt vesz. Míse után felvonulás a Pest szálloda díszterembe, hol a díszgyűlésen a főispán leteszi az esküt s a főjegyző üdvözlő beszédére válaszképpen megtartja székfoglaló beszédét. Ennek végeztével több tiszteletbeli hivatalnok fog kinevezettni, majd következnek a tisztelegések. Gyűlés után 2 órakor 5 frtos bankett, melyre meghívatik Szeged, Baja, Ujvidék, Zombor és Bácsmegye törvényhatósága, nemkülönbön hivatalos lesz a kalocsai érsek ó nagyméltósága és a főkáptalan is. — Baján pedig f. hó 22-én fog főispáni székébe beiktattni. Az ünneplésre — a „B. K.“ szerint — a városi törvényhatóság meghívja Bács Bodroghmege főispánját és közönségét, Szabadka, Zombor és Ujvidék sz. kir. városok közönségét és a közigazgatási bizottság államhivatalnokait. A megállapított program szerint főispán ur Ó Méltósága f. hó 22-én a reggeli vonattal érkezik Bajára, hol a batóság nevében a főjegyző üdvözl. Innen díszmenetben kísérik a városbázára. Dél előtt 10 órakor „Veni Sancte“ lesz a róm. kath. plébánia templomban, 1/2 11 órakor pedig a törvényhatósági bizottság díszközgyűlése, melyen a főispán leteszi a hivatalos esküt és elmondja székfoglaló beszédét. A közgyűlésen dr. Hegedűs Aladár polgármester fogja Ó Méltóságát üdvözölni. Közgyűlés után a főispán fogadja az összes batóságok és testületek tisztelegését. Délután 2 órakor lesz a díszbéd, este pedig a casino rendez ó méltósága és a vendégek tiszteletére estélyt. A részletes program meglegközebb fog kibocsáttni.

Iskolalátogatás. Czirfusz Ferenc kir. tanfelügyelő a mult hét folyamán Baján járt a kereskedelmi és tanítóképző iskolák meglátogatása céljából.

Szabadkai üzletvezetőség. A „B. E.“ közlése szerint a m. kir. államasutak déli vonalának üzletvezetősége Budapestre Szabadkára helyeztetik át. Állítólag még e hó folyamán le fog jönni két magasabb állásu vasuti tisztviselő, hogy az üzletvezetőség részére alkalmas hivatalos helyiséget szemeljenek ki. Így tehát Szabadkának egyik régi óhajja fog beteljesedni.

A Palánka és Verbász közt kiépítendő szárnyvasut tervezte — mint levelezőnk értesít — végleg elkészült. A végleges építési engedély kieszközölésére a szükséges lépések megtétettek, s így alapos a remény, hogy a vonal kiépítése a közel jövőben tényre fog válni. A költségek 1.200.000 frtra vannak előirányozva.

Az ezredéves országos kiállítás igazgatósága a következők közlésére kért fel bennünket: A kiállítási területen egyesek által létesítendő pavilonok és egyéb építkezéseket illetőleg már most élénk az érdeklődés. Minthogy pedig a kiállítási terület végleges megállapítása előtt a kiállítási főépületeken kívül a magán-épületek és pavilonokra nézve is kellő tájékozással kell bírnia a kiállítási országos bizottságnak, az igazgatóság felkéri mindazon társulatokat, testületeket, cégeket és

a melyek a kiállítás céljaira szolgáló pavilonokat és egyéb építkezéseket, úgy nemkülönbön kávéházakat, vendéglőket és efféléket terveznek, hogy ebbeli szándékukat az épület rendeltetésének és alapterületének megjelölésével a kiállítás igazgatóságával, folyó évi április hó 30-ig, közölni sziveskedjenek.

Árucarnokunk dal- és táncestélye. melyet f. hó 15-én tartanak meg a polgári kaszinó helyiségeiben, a jelek után itélve a legszebb sikerrel biztat. A rendező bizottság mindent elkövet, hogy a résztvevőknek feledhetetlen estét biztosítson. Az iparos dalárda érdekes, vonzó műsorral járul hozzá, melyet ezennel közzé teszünk. 1. „Magyar királyinduló“ Huber Károlytól, éneklő a iparos-dalárda férfikara, zongorán kíséri Koratpatinfszky Erneszt ur. 2. „Lengyel himnusz“ Zsaskovszky E. F.-től, éneklő a dalárda vegyeskara. 3. „Benjofski bucsuja“ kettős Doppler Ferentől, éneklők Csapó Mariska kisasszony és Sörös Antal ur. 4. „Vinet“ Abt Ferentől, éneklő a dalárda 8 férfi tagja. 5. „Hymnusz az éjhez“ Bethoventől, éneklő a dalárda vegyeskara. 6. „Dalra“ Storchtól, éneklő a dalárda férfikara. Lesz tombola is, mely értékes tárgyaival és ujszerűségével egyaránt meglepő. A résztvevő közönség nem tombolakártyákkal fog játszani, mely sokszor alkalmatlan, hanem egyszerű számokkal s a kibuzott számok tulajdonosai nem kész tárgyakat kapnak, hanem bizonyos meghatározott értékű (25, 10, 5, 3, 2 és 1 frtos) bonokat, melyeknek erejéig, sőt kiegészítés mellett azon túl is tetszés szerint vásárolhatnak a tánchelyiségben vagy az arucarnokban kiállított tárgyak közül.

A magyar tanítók háza. A magyar néptanítók hazánk ezeréves főnállásának ünnepeire föl akarják építtetni a magyarországi tanítók házát. Az „Eötvös alap orsz. tanítói egyesület“ el is készítette az emelendő épületnek vázlatos terveit, különösen azért, hogy ezzel a nagy közönséget a kitűzött cél lényegei felől tájékoztassa. Az igen szépen és nagy szakértelemmel készült vázlatos tervből kitűnik, hogy a „Magyarországi tanítók háza“ kettős célt kellend szolgáltnia, nevezetesen: magába kell fogadnia 1. a felsőbb iskolákat, különösen pedig az egyetemeket látogató ifjúság szállását és esetleg ellátását eszközölő intézetet, 2. a magyarországi tanítók azon országos egyesületeinek az otthonát, amelyek a fővárost választották székhelyül, továbbá azoknak a fővárosi tanító-egyesületeknek a tanácskozó helyiségeit is, amelyek a „Magyarországi tanítók házában“ óhajtanak állandó hajlékot maguknak berendezni. Ezen kettős célhoz képest a „Magyarországi tanítók háza“ két, egymástól teljesen elkülönítet, külön-külön bejárattal bíró nagyobbabásu épületrészből kell állnia. A felsőbb iskolákat és az egyetemeket látogató ifjúság számára berendezendő épületrész oly módon lehetne és kellene berendezettni, mint a hogyan a bécsi „Rudolfinum“ van szervezve, a melyben a technikát látogató szegényebb sorsu ifjúság talál ingyen szállást és igen mérsékelt díjért teljes ellátást. A vázlatos tervrajz a legaprólékosabb részletekig kiterjeszkedik a szükségesé váló teendőkre s a gondos munka következő lelkes felhívással van befejezve: „Ha mindegyikünk megteszi kötelességét, ha kiki beklíti a maga illérljét a „Tanítók Háza“ felépítéséhez szükséges tőke gyarapítására, ha másokat is hasonló cselekedetre buzdítunk s minden magyar néptanító fölhasználja összekötöttéseit, befolyását arra, hogy a „Tanítók Háza“ ügyének a művelt társadalmat is megnyerje, adományokat s alapítókat gyűjt: Magyarország ezeréves főnállásának jubileumát azzal ünnepljük meg, hogy maradóan emléket állítunk, mely a magyar néptanítók dicsőségét fogja hirdetni évszázadokon keresztül. Rajta tehát, szeretett pályatársaink, édes testvéreink, lássunk serényen a nagy munkához, s ne nyugodjunk, míg célhoz nem jutottunk. Isten áldása legyen szent törekvésünkön és óhajtott siker koronázza azt!“

Megégett gyermek. Még e hó 4-én történt Topolyán. Kovács (Czékus) Pál topolyai lakos a feleségével eltávozott hazáról és otthon hagyta egymagában a 8 esztendőes kis Viktor leányt. A leányka — úgy látszik — tüzzel játszott, mert a rubája tüzet fogott s a szerencsétlen gyermek oly annyira összeégett, hogy az égési sebek következtében f. hó 5-én reggel 4 órakor meghalt. A nyomozást megindították, hogy a gondatlan szülők felelősségre vonhatók legyenek.

karján láttam? És tudja, hogy mért kedves most már akkor is, a mikor nem lógg éppen az ön karján?

Ó, az a kis ridikül is öntől nyerte a kedvességét asszonyom! Mert mi is volna az ön nélkül? Egy ridikül, egy közönséges ridikül, a milyent pl. a kirakatokban is láthatok! Ilyen és semmi egyéb. De így? Így herceg, csókolni való kis apróság. És ezt a herceg, csókolni való kis apróságot az ön kedvességének a fénye tette ilyenné, asszonyom. Mert a mije csak van önnek, az mind be van vonva azzal a kedvességgel, a mit csevegő ajkai és mélyeséges szemei sugároznak, mindenre, a mi körülötte van, a mi az öné. Nem csak a ridikül részestl ebben a szerencsében! És az csak éppen az ön kívánsága, hogy most véletlenül a ridikülről beszéljek.

Fátyolra festett hangulatos tájkép: ez az ön legyezője. Vajjon ez is nem kedves, nem herceg apróság? Aztán az az ügyes kis varró kosár a cérnák, szalagok, tűk és gombok kedves összevisszaságával; a kis keresztből, szivecskéből, horgonyból, golyócskából stb.-ből álló zszusu; a mosolygó kis terrakott alakok, és (ne vegye kérem indiskreciónak) az arannyal himezett — papucs. De nem sorolom föl tovább kedves apróságait. Hiszen azok fölsorolhatlanok! Mert mindene, amije csak van, mindene olyan leirhatatlanul kedves, kedves akár csak ön, és kedves már csak azért is, mert az öné asszonyom.

Hanem én előttem a legkedvesebb mégis csak az új ridikül; az a kis ridikül, amelyiket ön olyan véghetetlenül szeret.

Azt kérdi, hogy mért olyan kedves? Akár ne is mondjam.

Azért és csupán csak azért, mert ön — asszonyom — őt olyan véghetetlenül szereti.

Szenta, 1893. ápr. 4.

Tavaszi Béla.

IZSÁK, JÁKOB ÉS DÁVID

vagy:

A SZERELMES BALEKOK.

Irta: Del Toró.

Nem a három lengyel zsidóról szól a nóta, nem is valami első éves jogonöröl, mert az óvatosabb volna szerelmeskedés dolgában, mint a mi Izsáknak és kebelbarátai és nem hagyta magát oly könnyen a kelepébe esalni. Az első éves jogonc csak az egyetemen balek. Az egyetemen kívül már alaposan tudja használni az észjogot.

*

Hárman voltak együtt egy nagy alföldi városban: Rózsavölgyi Izsák, Aranyosi Jákob és Kövesi Dávid. Mind a hárman egy hiten voltak, mint a ludak, sőt mesterségük is egy kaptafára volt huzva: kereskedősegédek voltak.

Egy fiatal özvegy asszony csinosan butorozott szobájában laktak, mint szobaurak. Ez nem tett volna semmit, mert hát lakni csak kellett valahol; hanem az már sokat tett, hogy a butorainál sokkal csinosabb volt a szép menyecske, a kibe mind a hárman fülig szerelmesek voltak.

Kertlgették is őt, mint a macska a forró kását. A menyecske tudta ezt jól, de hogy meg ne sértse egyiket sem, mindegyikük udvarlását plátói bölcseséggel egyformán fogadta. Jobbra is hajlott, balra is hajlott, mint a fűzfa ága, de azért a derekát nem adta be a szép asszony. Csak baleknak tartotta a szobaurakat.

Kissé bántotta ez a szerelmes segédek, mert mindegyik maga szeretett volna a nyeregben ülni, de hát a menyecske akaratoságán hajótörést szenvedett minden szívbéli törekvéstük.

Jákob és Dávid urak egy alkalommal korábban vetődtek haza és a napi fáradalmakat szellemi cseveggel kezdték fűszerezni. Csakhamar rátértek a csinos menyecske is, s azután ez képezte a beszéd állandó tárgyát.

Egymásnak a világrt sem akarták bevallani, hogy szerelmesek a bogárszemű háziasszonyba, de azért minden szavuk elárulta azt, hogy bizony az a csintalan „Amor“ egyformán sebezte meg a nyílával a szívüket.

Ez alatt betoppant a harmadik társ is: Izsák, a ki közöttök a legképzeldőbb és legpöffeszkedőbb volt, s nem csekély meglepetésökre így kezdte meg a szót: — Aztat mondok néktek, hogy valaki nagyon szerelmes belém.

— Talán csak nem a háziasszony? — kérde meglepetve a másik kettő, miközben fűrkésző tekintetök Izsákon tapadt.

— De igen is az! — Ma is ő maga hozta be nekem egy pohár vizet, a ki olyan édes volt mint a Mandelblüh oraság cukros mandelája. — Kiütöttelek a már tiktetek a nyeregéb.

— Aztat még nem mondhatz — szólott egészen megilletődve Jákob. — Csak nyugtával lehet dicsérni a napot.

— Látunk, hogy te vagy egy legény a talpán, toldtoldta a diskurzust guynosan Dávid, s azután elhallgattak mind a hárman.

Aranyosi Jákob kemény pillantásokat vetett Kövesi Dávidra, a mi azt jelentette, hogy ennek a baleknak le kell törni a szarvait. Dávid visszahunyorított savó színű szemével, a mi meg azt jelentette, hogy megértette a dolgot.

Jákob azután így gondolkozott magában: várj csak... majd csinálom én néked egy „Jákob lajtorját“, a melyiken felkuszol a szerelm magaslatára, azután lepotyogsz a pokol mélyeséges fenekére. Dávid meg fogja néked hozzá egy melodramát hegedülni...

Másnap egy finom női kézvonalakkal megírt levélkét adtak a postára Rózsavölgyi Izsák címére. A levelet a postás az üzletben kézbesítette Izsák urnak. Mikor Rózsavölgyi a lilaszínű finom levélkét a kezébe vette és rajta a gyengéd női vonásokat szemlélte, a legédesebb sejtetem szállotta meg szerelmes szívét...

Mindjárt arra gondolt, hogy ez csak ő tőle jöhetett...

Mel

Egy zom látható a főtea... festmény, valami örvendenek. Ma kettő fejezett... címűeket, melyek kiállításán szándék Volt alkalmunk... másfél éve, hogy s így ma még... hogy a „plain... csekély tehetség... hogy illetékes... folytatandó tanul

Esküvő. I... tokos f. hó 5-én... asszonyt, Jakobes

Róka ha munkban e cim... nevezett radonov... egy férfi holtest... soktól szarmazott... rendőrség kiderít... hívták, ki azelőtt... tetteseket alapos... alapján az áldoz... szeretője Szűcs... azonban a terhelt...

A rendőrség ezzel különben nagyon kon. Az első urát... évvel előzőt meg... Már maga ez a... Ferencné bűnös... karjai között hála... bűnös kezekkel... riadt vissza a let... **A kikne**

tént a mult hete... betört a Beck... volt ott a pipere... nem bántotta a... mázni; másra fáj... ték, mit megtalál... Aztán — mint a... norálva a pipere... pedig érelyesen... ban mégis csak... viselni.

Eljegyzés. földink, jelenleg Gizella kisasszony

Halalozás mentet láttunk... szonyt és egy n... lékeztünk már p... vétet keltő két h... néptömeg kísérte... milyen általános... olyan általánossá... fölött. Euyhitse a

A felkezü toronyór a harango... és mellett sokszor... hét pentégen az... gonni, lebukott a... lett alighanem fel... egyik lába alapos... járjon a toronyba... **A lánya**

szék a napokban... György ó kanizsai... sugta fölbe Fekete... nem sokat tart a... szállásán szolgált... De ugy taláta, h... kivetni való. Beállt... megmondtam, h... erre ugy felbőszít

Hogy az örö... ment a boltból és... Felbontotta a leve... szólott:

Kedves Izsák... szeretője lettem k... demled meg, h... epedjen. Mert te... két társad: nem... szerelmet. Tegnap... ugy viseltem mag... közre sem mertél... hogy mit érzek sz... keblemre borulni.

Ha van benne... irántam, jöjj ma... foglak várni az ill... ott fogom kitárni... mely egyre csak az... halálig.

A viszontlátás... Izsák, midőn... kifordult a kabátja... — Igen, ez... kának hívják. Oh!... Ott leszek, bizony... ban, miközben az... és örömtől kipirult... Jákob és Dávid... A csel sikertülni fog... Vasárnap vol... rakta a fejére, mely... fehér selyem nyakk... egy piros szegítű... toronyóra elkongatta... a házból. Örömet... csinos háziasszony... hitte, hogy már az... reája. Az előbbiekk... többet ezek vele, m... redőin keresztül les

Melléklet a „Bácska“ 28-ik számához.

Egy zombori fiatal festő, Maly József műve látható a főutcában levő Tittl cég kirakatában. A sikerült festmény, valamint szerzője megérdemelt érdeklődésnek örvendek. Maly József nevezett festményen kívül még kettőt fejezett be: *Minden csendes és Hazamenőben* címűeket, melyeket, mint halljuk, a legközelebbi művirágkiállításán szándékozik a közönség ítélete elé bocsátani. Volt alkalmunk e két képet látni s jöjjel Maly alig másfél éve, hogy festéssel komolyabban foglalkozik, s így ma még kezdő számba megy, — konstatalható, hogy a „plain air“ festészetben e két művével is nem csekély tehetségnek adja jelét. Maly József megérdemli, hogy illetékes köreink őt észrevegyék s külföldön is folytatandó tanulmányaihoz segítsék.

Esküvő. Lucics Miklós nagybecskereki földbírtokos f. hó 5-én vezette oltárhoz Jakobsits Mariska kisasszonyt, Jakobsits Béla szabadkai földbírtokos leányát.

„Róka helyett ember.“ Megirtuk mult számunkban e cím alatt, hogy Szabadka mellett az ugynevezett radonováci erdő szélén a játszódozó gyermekek egy férfi holttestére akadtak; a hulla fején fejszeapásoktól származott súlyos sérülések voltak észlelhetők. A rendőrség kiderítette, hogy az áldozatot Budai Ferencnek hívták, ki azelőtt juhász, legutóbb pedig kocsis volt. A tetteseket alapos gyanúok, számos bűnjel és bizonyíték alapján az áldozat felesége, Fekete Verona és ennek szeretője Szűcs Antal személyében el is fogták, kik azonban a terhelő bizonyítékok dacára erősen tagadnak. A rendőrség ezzel azonban nem éri be. Budai Ferenc különben nagyon rossz hírű asszony a szabadkai tanyákon. Az első urát állította, „ugy ölette meg“: öt hat évvel ezelőtt meg egy bérast sajátkezelébe lőtt agyon. Már maga ez a tény is valószínűvé teszi, hogy Budai Ferencné bűnös szerelmében szeretőjének, Szűcs Antalnak karjai között háborítatlan boldogságot óhajtván élvezni, bűnös kezekkel szeretője segítségével mellett újra nem riadt vissza a legborzasztóbb tétlől.

A kiknek nem kell a pipere. Adán történt a mult héten, hogy egy pár kétes existenciájú ember betört a Beck testvérek kereskedésébe. Nagyon sok volt ott a pipere tárgy, de hát őket — ugy látszik — nem bántotta a hiúság. Nem akartak magukat felcsoházni; másra fájt nekik a foguk: pénzes fiókot kerestek, mit megtalálva, szépen elemeltek 500 ft készpénzt. Aztán — mint, a kik munkájukat jól végezték — ignorálva a pipere cikkeket, odébb állottak. A rendőrség pedig erőlyesen nyomozza őket; feltalálás esetén azonban mégis csak kénytelenek lesznek „karperecet“ viselni.

Eljegyzés. Dr. Bartha (Birbaum) Dezső zombori földink, jelenleg gyakorlóorvos, jegyben jár Fischer Gizella kisasszonnyal (Bátor, Aradmegye).

Halalozások. Két nagyobb szabású temetési menetet láttunk pénteken délután. Egy 5 hónapos asszonyt és egy népszerű tanítót temettek ekkor. Megemlékeztünk már pénteki számunkban is a mindenütt részvételt keltő két halálesetről. A temetés alkalmával nagy néptömeg kísérte ki a koporsót mindkettőnél, mert a milyen általános volt a „Tóni bácsi“ ismeretése, épp olyan általánossá vált a részvét az ifjú nő korai elhunytától. E nyitásra a gyászolók fájdalmát ez a részvét!

A félkezi toronyőr. Ó-Becsén a félkezi toronyőr a harangozó is teendőket is végezte estenkint, és e mellett sokszor be is pálinkázott — estenkint. A mult hét péntekjén aztán amint az esti 8 at akarta elharangozni, lebukott a lépcsőről és most már a félkeze mellett alighanem féllába is lesz a boldogtalannak, mert az egyik lába alaposan eltört. Hja pálinkás ember ne járjon a toronyba, kivált ha félkezi!

A lánya becsületeért. A szabadkai törvényszék a napokban 4 évi börtönbüntetésre ítélte Urbán György ó-kanizsai lakost. Urbán Györgynek ugyanis azt sugta fölőbe Fekete István polgártársa, hogy a lánya nem sokat tart a becsülete. A leányzó a Fejér István szállásán szolgált. Ide sietett ki az apa információért. De úgy találta, hogy a lánya becsületében nincsen semmi kivetni való. Beállít hozzá újra Fekete István. „No ugy-e, megmondtam, hogy rossz a kend lánya!“ Urbán György erre ugy felbűszült, hogy egy doronggal főbe ütötte

Fekete Istvánt, még pedig úgy ütötte főbe, hogy az még az nap meg is halt. — Ezért ítélték el Urbán Györgyöt 4 esztendőre.

Jablonszky Miksát, Ada község jegyzőjét közpénzek bütlén kezelése miatt a zentai járás főszolgabírája hivatalától felfüggesztette és az ekkép ideiglenesen megüritült jegyzői állásra Ábrahám Mihály ottani községi segédjegyzőt helyettesítette. Az elkezelt pénzeket a felfüggesztett jegyző apósa megtérítette és azok a megyei házipénztárba már be is szállítottak.

Nagy tüzvész. A nyári hónapoknak legförtelmesebb réme az a bizonyos „vörös kakas“, a mely itt-amott felülte ádáz fejét nem egyszer egész községeknek lakosságát dönti a legnagyobb nyomorba. És nem mulik el egy év sem, hogy a legszomorubb híreket ne kellene e tekintetben a közönség tudomására hoznunk. Csak legutóbb is, folyó hó 7-én ugyszólván az egész Vaskút község lángokban állott. D. u. 3 órakor ugyanis a község északi részén tűz ütött ki, mely a nagy és folytonos szélnek behatása alatt gyorsasággal terjedt. Alig telt el egy félóra, már is azt hitte mindenki, hogy a községben senki számára sincs menekvés, a lakosság a legnagyobb rémületben volt, a gyermekek s asszonyok ide-oda futkosva jajveszékelték. E nem esoda! Természeti nagyszerűségében is borzalmas egy látvány tárult a lakosság szeméi elé. Alig egy félóra alatt 35 ház lángban állott, a hozzá tartozó melléképületekkel együtt. De hála a Gondviselésnek, a tűz tovább nem terjedhetett. A higgadt férfisereg, de különösen a Vaskuton állomásozó huszárszázad emberei a legnagyobb odaadással és buzgalommal láttak a munkához. S mikor azután a szomszédos községekből és Bajáról megérkezett a segítség, — végre sikerült a tűz tovatérjedését megakadályozni. Milyen emberföltött munkát végeztek, azt legfényesebben igazolja azon körülmény, hogy a tűz — mely kétségtelenül nagy terjedelmű volt — az erős szél dacára esti 6 órakor már lokalizálva volt. A nagy szerencsétlenség dacára még szerencsének nevezhető, hogy emberélet nem esett áldozatul. Körülbelül 32 ház hamvadt el teljesen, melyeknek azonban nagy része biztosítva volt.

Rászedett kincésások. Pap Józsa és néhány ó-becsei társai egy csalhatatlan titok birtokában vannak, a mely szerint megtudják, hol van elásva kincs, sőt, hogy mily módon kell azt ásni, keresni, hogy rátaláljanak. Az „Ó. és V.“ szerint folyamodtak is ezért a megyei alispánhoz, majd a minisztériumhoz is, hogy engedjék meg nekik a kincs keresés, mert csalhatatlan eszközök nyilvánvalólag jelzi, hogy Becsén hever kincs a föld mélyében, a minthogy igaz is! sőt a helyet is tudják, csak engedélyt, csak azt kérnek. Az engedélyt ugyan nem adták meg, csak jót mosolyogtak rá, de azért a kincskeresők titokban, zárt helyeken buzgalommal tizték kincésásukat. Tudomással bírt ezen kincskutatásról Srott Tóni is, kinek leleményessége, ravaszsága városzerte ismeretes. Ez el is ment a kincésásokhoz s élénk fantazizálásával elmesélte, hogy éjjelenként zöréjt hall a föld alul, sőt mintha pénz olvassának, olyan pengést hall; ja pedig kimegy az udvarra tüzláng csap föl itt-ott s futkosva jár körül a lidércfény. Napról nap látni ott semmit, de éjjel újra ismétlődik az igéző látvány. Több sem kellett Papnak és társának, azonnal tanácsot tiltak, elővették bűvészszerzőmukat, ásóikat s mentek nagy sietve Srott udvarára. Szép holdvilágos estén nagy lelkiörömmel fogtak az ásáshoz, míg Srott odabenn nagyokat pukkadozva sikerült eselje fölött, kezét dözsölgette. A kincskeresők már a felútvart felásták, felhányták felmértényi mélyen, de semmi jel. Egy-egy kavics csikorgása fel-felvilványozta az izadó kincésásokat, de ismét elsodóva folytatták munkájukat. Mikor már már esüggendui kezdettek, akkor biztatta őket a gazda legjobban, hogy végre is egész udvarát, kertjét fölásták a kincskeresők, de hiába. Azaz hogy nem hiába, mert Srott másnap már veteményezhetett bele, jó porbanyó volt a föld. Elmentükben még vizagszaltta is őket, ha felitt a láng, majd tesz ő oda jelt, de titokban örült, hogy udvarát oly olesó szerrel felrigolirította. Hja! Többet észszel, mint erővel.

Tolvajludözés a vonaton. Bombala Erzse-

bet szolgált Ujvidéken is, meg Péterváradon is. Szolgálata alatt a rendőrségnek módot adott rá, hogy kölesönösen megismerkedjenek. Legutóbb Péterváradon állott szolgálatba, honnan a mult héten jónak látta ellállni. De az ujvidéki rendőrséget idejekorán értesítették. Es egy rendőr az indóháznál éppen akkor pillantja meg az ismert perszonát, amikor a vonat már megindult. Utána ugrott a kupé lépcsőjére; a vonat robot, a kalauz jó ideig nem nyit ajtót. Végre megnyilik az ajtó, a rendőr belép és — Bombalának már hült helye. Kiugrott a másik ajtón. Elcsipték mégis az ügyes hölgyet, aki a fején, kezén és lábán is sérüléseket szenvedett a menekülés közben.

Elfogott szökevény. Mandács Gyóka az ujvidéki ügyészégtől börtönében hűsölt pár évvel ezelőtt. Visszavágyván azonban a szabad természet ölébe, megszökött. Három éve, hogy ez történt s azóta hiába keresték a kiröpült madarat, míg végre a napokban Belgrádban kézre került ismét. Most tehát folytatni fogja a megszakított hűsölést.

Az asszony miatt. Az asszony miatt akart öngyilkos lenni Istenes Gyula adai lakos. Nagyon elkecsereedett ugyanis a fölött, hogy már nem szereti a felesége. De nemcsak hogy nem szerette, hanem még ott is hagyta férjem uramat a faképnél: bement Szegedre szolgálatba. A férj eleinte busult utána, türte árvaságát, a mig végre neki indult és elment a felesége után. El is ért Szegedre, meg is találta a feleséget, de — legnagyobb fájdalomra — mint szobaleányt az egyik vendéglőben. Ez a felfedezés elkecsereedettségét csak fokozta, mit volt hát más mit tenni, mint belegrani a Tiszába? Istenes Gyula meg is tette ezt, csak hogy a parttól nem messze dolgozó emberek még idejekorán kifogták. Semmi más baja nem esett, minthogy a rendőrség hatalmas erkölcsi prédikációval traktálta, amely után esendben baza küldték.

A trachoma ügyében megemlítettük mult számunkban, hogy a belügyminiszter vármegyénk területére dr. Reiner Gyula orvostudort és Böhm Iszó szigorló orvost küldötte ki részletes adatok összegyűjtésére. Nevezettek közül Böhm Iszó f. hó 7-én, dr. Reiner pedig f. hó 9-én érkeztek meg. Vármegyénk alispánjával illetve helyettesével értekezvén, a kellő információkkal s a szükséges nyomatványokkal ellátva előbbi Baján, utóbbi pedig Apatinban kezdte meg működését. Nevezett kiküldöttek kötelesek 5 naponként a vármegyey alispán hivatal utján a belügyminiszterhez időközi eljárásuk eredményéről jelentést tenni.

Eljegyzés. Dr. Nedelykovits Sebő, ó-pázuai orvos eljegyezte Zentán Nikolits Mária kisasszonyt, Nikolits Milos leányát.

Juhokért emberélet. Feketehegyen a Schaffer Mór tanyáján tűz ütött ki a mult héten. A szalmakazlak között reggelt főztek a juhászok s amikor ott hagyták a tüzet, kigyult az egyik kazal. Ugyancsak a kazlak között elkerítve, az akolban, vagy 300 juh is volt. Hamarjában lángok vették körül az egész aklot s a juhok veszélyben forogtak. A juhászok összeszaladtak s a legvakmerőbb közülök esztelenül berohant az akolba, hogy a juhokat megmentse. A vakmerő juhászoknak sikerült is nyolc juhot kidobni az akolból, de a négy égő kazal éppen ekkor összedőlt s a tüztenger maga alá temette a szerencsétlen embert az akolban maradt 292 juhval. Ezenkívül két juhászskutyá, meg két számár is odaveszett az elégett akolban.

Anyakönyvi kivonatok kicserélése. Az osztrák-magyar monarchia mindkét államának kormányai és a francia köztársaság kormányai között, alattvalóik polgári állapotára vonatkozó okmányok kölcsönös kicserélése iránt egyezmény kötöttet és e végől a következőkben állapodtak meg: A szerződő kormányok kötelezik magukat, hogy a területükön kiállított és más szerződő fél területéről származó egyénekre vonatkozó születési, házassági és halotti anyakönyvi kivonatokat meghatározott időszakokint, kellően hitelesített alakban, egymásnak minden költség nélkül kölcsönösen megküldik. A halotti levelek megküldése kiterjesztetik ezenfelül azon, Franciaországban elhalt egyénekre is, kik Magyarországon vagy Ausztriában születtek, vagy akik a helyi

ló pavillonokat és
ben kávéházakat,
egy ebbeli szándé-
apertületek meg-
folyó évi április

táncestélye,
a polgári kaszinó
legszebb sikerrel
elkövet, hogy a
posítson. Az iparos
tul hozzá, melyet
trályinduló“ Huber
erikára, zongorán
Lengyel hymnus“
da vegyeskara. 3.
Ferencről, éneklők
tal ur. 4. „Vineta“
agja. 5. „Hymnus“
da vegyeskara. 6.
erikára. Lesz tom-
szerűségével egy-
ég nem tombola-
alkalmatlan, hanem
amok tulajdonosai
bizonyos megbata-
l fros) bonokat,
mellett azon tul is
helyiségben vagy
szül.

A magyar nép-
finnpepe föl akar-
názát. Az „Eötvös
tette az emelendő
azért, hogy ezzel
egei felől tájékoz-
rtelemmel készült
varországi tanítók
nia, nevezetesen:
olákat, különösen
szállását és esetleg
varországi tanítók
onát, amelyek a
abbá azoknak a
eszköz helyiségeit
zában“ óhajtanak
zni. Ezen kettős
ok hazának“ két,
k-külön bejárattal
állnia. A felsőbb
ifjúság számára
lehetne és kellene
„Rudolfinum“ van
ogató szegényebb
igen mérsékelt
a legaprólékosabb
s való teendőkre
felhívással van
eszi kötelességet,
anítók Háza“ föla-
a másokat is
en magyar nép-
nyását arra, hogy
társadalmat is
gyűjt: Magyaror-
azzal tinnepeljük
mely a magyar
évszázadokon ke-
rsaink, édes test-
kához, s ne nyu-
ten áldása legyen
koronázta azt!“
e hó 4-én történt
ai lakos a felesé-
gye egy magában
leányka — ugy
ja is tüzet fogott
összeégett, hogy
én reggel 4 órakor
hogy a gondatlan

ak bevallani, hogy
de azért minden
esintalan „Amor“
zivóket.

árs is: Izsák, a
feszkedőbb volt,
dte meg a szót:
valaki nagyon

ony? — kérdé-
kesző tekintetők

maga hozta be
edes volt mint a
— Kiütöttelek

szólott egészen
lehet dicserni a

legény a talpán,
id, s azután el-
sokat vetett Kö-
ennek a bálek-
visszahunyorított
jelentette, hogy

gában: várj csak
klob lajtorját“, a
ára, azután lepo-
Dávid meg fogja

kal megirt levél-
cimére. A levelet
k urnak. Mikor
a kezébe vette
mléte, a legéde-
szívét . . .
csak ő töle jö-

Hogy az örömet egész valóságban élvezhesse, ki-
ment a boltból és egy félreeső zugba húzta meg magát.
Felbontotta a levelet és elolvasta. — A levél imigyen
szóltott:

Kedves Izsákom! A mióta megláttalak szeretlek,
szeretője lettem két szép szemednek. Pedig nem ér-
demled meg, hogy egy sóvárgó nő-szív mindig utánad
epedjen. Mert te is csak olyan vagy, mint a másik
két társad: nem tudod méltányolni az igazi forró
szerelmet. Tegnap is, midőn a szobában találkoztunk,
ugy viselked magadat, mint egy idegen: még a szemeim
közé sem mertél nézni. Pedig ha tudnád, te kis gonosz,
hogy mit értek szívémben, egy percig sem haboznál a
keblemre borulni.

Ha van benned, édesem, egy szikrányi szeretet
irántam, jöjj ma délután 2 órakor a városrődbe. Ott
foglak várni az illatos akácák legsötétebb árnyában és
ott fogom kitárni egyedül csak érted érző szívemet,
mely egyre csak azt dobantja: szeretlek . . . szeretlek . . .
halálig.

A viszontlátásig hön szerető: Violkád.
Izsák, midőn elolvasta a levelet, örömeben majd
kifordult a kabátjából.

— Igen, ez ő . . . csak ő lehet . . . hisz Violká-
kának hívják. Oh! az aranyos, mily nagylelkű irántam!
Ott leszek, bizonyosan ott leszek, — mondogatta magá-
ban, miközben az illatos levelet a szívéhez szorongatta
és örömtől kipirult arccal ment vissza az üzletbe.

Jakob és Dávid azonnal észrevették a hatást . . .
A esel sikerültül fog, gondolták magukban.

Vasárnap volt. Izsák ur a legfényesebb cilindert
rakta a fejére, mélyen kivágott inggalléjára pedig finom
fehér seylem nyakkendőből francia csokrot kötött. Azután
egy piros szegfűt tűzött a gomblyukába és midőn a
toronyóra elkongatta a kettőt, gavallérhoz illően kilépett
a házból. Örömet fokozta az, hogy se a társai, se a
csinos háziasszony nem voltak otthon. Ez utóbbiról szentül
hitte, hogy már az akácák lombátorában várakozik
reája. Az előbbiekkal nem is sokat törődött. De annál
többet ezek vele, mert a szomszédos dobánytözsde ablak-
redőin keresztül lesték szerelmes társukat . . .

A nyári nap keményen tűzött le az égről. Afrikai
hőség volt, hanem azért Izsák lóhalálban törekedett a
városrődbe. Képes lett volna talán a „Sahara“ sivatagot
is keresztül törni, hogy imádotját mielőbb a keblére
ölelhesse.

Nem volt előtte akadály, mi vállalatában meggátol-
hatta volna. Azt sem látta, hogy az égen barna felhők
tornyosulnak, mik a fényszerű vasalt cilindereké köny-
nyebben megérthetnek, mint a szerelmes szívének.

Nem látott, nem hallott semmit, csak ment, futott,
mint egy száműzött . . .

Mire kiért, a nagy hőség akkora cseppeket sajtolt
ki homlokából, mint egy tűzők tojás.

Fáradtan közeledett a sűrű bokrokhoz. A sötét
akácfa lombokat megtalálta, de a kit keresett, a kiért
ennyit szenvedett, azt nem találta meg. Nem volt ott
senki sem. Csak a suttogó lombok kavargtak egymásba
a közeledő vihar szelétől.

Várt, várt, de hiába várt, a szép menyecske csak
nem mutatta magát. Hanem e helyett egy nagyot ciká-
zott az ég és teljes erejével kiűrt a vihar. Paraszt
cseppekben hullott alá a zápor és ugy megmosdatta
Izsák urat, hogy a tulajdon édes mamája sem ismert
volna hamarjában rája.

Mikor egy jó óra múlva hazavetődött, ugy nézett
ki, mint egy kifordított füstölő hurka. A nadrágja a
lábszáraihoz volt tapadva, a kabátja olyan volt, mint a
kifacsart citrom, a fényesített borzas cilinderről pedig
még most is keményen sirt le az eső.

Bőrig ázva lépett be a szobába és kimertlten dől
egy karosszékre.

A társai tettetett meglepetéssel összecsapták a
kezüket, midőn meglátták Izsákot.

— Hát te hol jártad, hogy ugy nézel ki, mint egy
vizi patkány? — kérdezte fűrkészölég, a boszankodó
szerelmest, Jakob.

— Aztát én nem mondhatok néktek.

— Talán bizony valami kalandok asszonyhistoriánál
mosdatták meg a tied képed? — folytatta Dávid.

Izsák hallgatott és nagy bajjal igyekezett magáról

lerángatni a vizes ruháit. Arca majd kivörösödött, majd
meg elhalványult a méregtől.

Kezdte sejtteni, hogy annak a levelekének ki volt
a mestere.

E közben siri csend állott be a szobában. Csak
a vihartól bent szorult dongó légy zugása, meg a felültetett
szerelmes ruháiról lecsurgó vízcseppek tompa csobogása
volt hallható. Jakob és Dávid farkasszemet néztek Izsák-
kal, aki még mindig tehetetlenül vesződött a vizes
nadrágjával.

A nadrág olyan kényelmesen érezte magát Izsák
pipaszár lábain, hogy sehoggy sem akart azoktól meg-
válni. Ugy hozzájuk tapadt, mintha egy műöntődeben
rájok öntötték volna.

Izsák bánatos mérgében nagyot rántott rajta, mire
a nadrág egy fájdalmas sivitással kiadta a lelkét.

Jakob és Dávid óriási hahotára fakadt ezen a
vigjátékon . . .

— Aztat mondok, hogy dűbbe ne hozzátok engem,
mert ugy élek hogy agyonütöm titeket, — szórtá a
haragos villamokat, a nevető kollégákra, Izsák.

— Egy Violkáért talán még sem érdemes agyon-
ütni az embert, — mondta Jakob és tovább nevettek.

De nem sokáig nevettek. Izsák előtt egy pillanat
alatt világos volt, hogy a kollegái őt csúfosan felül-
tették; fogta tehát a bepácolt nadrágot és ugy vágta
Jakobnak a fejéhez, hogy Dávidnak is jutott belőle egy
melegbétos nagy adag . . .

Mikor másnap az üzletbe mentek, a principálisuk
nem azt kérdezte, hogy mi történt Izsákkal, hanem azt,
hogy milyen művész festette azokat a vadrózsákat Jakob
és Dávid arára?

Izsák, a jeles művész, nyomban megadta rá a választ.

— A tegnapi zivatar!

— Mbob! aztat én nem értek, — mondá a principális.

— Aztat csak én értek, princepál ur, — válaszolá

Izsák és azután olyan jó izűt nevetett, hogy szinte el-
felejtette a tegnapi kudarcot, meg a repedt nadrágot, no
meg a . . . szerelmes Violkát is.

KRÓNKA.

Éljen a korzó!

hatóságok adatai szerint magyarországi vagy ausztriai illetőségűek voltak. Hasonló eljárás követték azon, Magyarországon vagy Ausztriában elhalt egyénekkel szemben is, kik Franciaországban születtek, vagy akik a helyi hatóságok adatai szerint franciaországi illetőségűek voltak. A szóban forgó okmányok kölcsönös kicserélésére nézve azon eljárás állapított meg, hogy minden hat hónapban az elmúlt fél év alatt a Franciaországban kiállított és az 1. és 2. pontok alatt említett okmányok a Párisban székelő osztrák-magyar nagykövetséghez küldetnek meg; és viszont a Magyarországon vagy Ausztriában az elmúlt fél év alatt kiállított ugyanilyen okmányok a francia köztársaság Bécsben székelő nagykövetségének szolgáltatnak át. Kifejezetten megjegyeztetik, hogy a kérdéses okmányok kiállítása és elfogadása a honosság kérdéseire vagy a házasság érvényességére hatással nem bír. Hasonlóképp megjegyeztetik, hogy a polgári állapotot érdeklő okmányoknak magánfelek kérelmére leendő kiállításáért, ha csak az illető kérelmező szegénységi bizonyítványt felmutatni nem tud, továbbra is az illető országban szokásos díjak fizetendők. Ezen egyezmény életbeléptetésének napjára 1893. évi január hó 1-ő napja állapították meg. Az illető okmányok (anyakönyvi kivonatok) a belügyminiszterhez küldendők be. E végből a belügyminiszter utasította az összes törvényhatóságokat, hogy a kérdéses egyezmény végrehajtása alkalmából az anyakönyvvezető összes felekezeti hivatalokat, illetve közsegeket hívják fel az íránt, hogy azok a jelen egyezmény értelmében hivatalból kiállított okmányokat (vagyis születési, esketési és halotti anyakönyvi kivonatok) 1893. évi január hó 1-től kezdve minden lefolyt félvérről a törvényhatóságoknak pontosan küldjék be.

Egy kis kirándulás. Bauer Anna cselédlény hívőre került. A bajai rendőrség vette pártfogásába, mert a léányzóknak nagy szarkatérmezzete van: lopott, a hol csak ért. Alig került azonban hívőre, megbetegedett s kórházba vitték. Innen most érdekes kirándulást rendezett. Ellopta egyik beteg társának a ruháját és magával vitte a kórházi ruhát is, úgy szökött meg késő este a kórházból. Belopódzott mindenek előtt a Markovits Mihály házába, a hol egyelőre elbújt a konyhában. Hajnalban élelmiszerek és ruhaneműk elutalodni utána innen is távozott. Aztán egy Horváth Erzsébet nevű helynéküli cseléddel Vaskutra ment és Repmann Nóra házába lopódva, az első szobában az ágy alá rejtegette magát, míg társa a felszerben várakozott. Repmannék éjféli után 1 óra tájban lefeküdtek, mire Bauer Anna az udvari ablakot kinyitotta és a szobából mintegy 170 frt értékű női ruhaneműket kiadogatta társának, kívül Bajára visszahozta és a lopott ruha egy részét özv. Harlikovitsné szőlőjében elásta. A regényes hajlamú tolvajleány ezek után visszakerült ismét a hívőre.

Merénylet a hercegprimás ellen. Lapunk zártkörű egy szűk szavú sürgönyt kapunk Budapestről, mely szerint **Vaszyr Kolos**, az országzserte tisztelt és szeretett hercegprimás ellen **merényletet intéztek.** A tettesek nevét a sürgöny elhallgatja, valamint elhallgatta azt is, hogy hol történt. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy az ország első főpapját megövtá az Isten a veszedelemben s csupán Kohl Medárd dr., a titkár szenvedett sérülést. A sürgöny a következőképp szól: „Budapest, ápr. 10-én 5 óra 25 perc: „Primás ellen merénylet intéztek, titkárja sebesülésével menekült meg.“ — A részleteket a mai napi lapok kétségkívül hozni fogják.

Művészet és irodalom.

A Gyurkovics leányok. Elénk emlékeztében vannak még bizonyára mindenkinek azok a végtelen kedves hangon megírt tárcacikkek, melyek fenti cím alatt a „Budapesti Hírlap“ hasábjain láttak napvilágot. Hogy ki a szerzőjük, azt talán mondanunk sem kell, annyira általánosan ismert író egy pár rövid év lefolyása után Hercegh Ferenc. Az ő írói egyéniségének legegyszerűbb része is olyan varázserőjű, hogy munkáinak olvasása után a hatás sohasem marad el, sőt mi több, talán sokkal nagyobb mértékben áll elő, mint a mennyire maga a szerző várta volna. És ez igen természetes! Meg van annak a maga oka, hogy nekünk művei végtelentül tetszenek, hogy a legmelegebb szeretettel csüngtünk rajta s minden egyes betűjét mintegy kilessük a tollából. A melegség és őszinteség, mely vörös vonalként végig húzódik minden egyes során, e mellett az az éles, de senkit nem sértő gúny, a mely helylyel-közzel világosan, de legtöbbszörre lapangva foglal helyt műveiben, mindenkori lebilincseli figyelmünket; az az egyszerű, kedves hang elbeszélési módor, továbbá a szellemességtől csak úgy szikrázó sallangtalan cícuma nélkül és mégis ékesen ragyogó irány szinte nélkülözhetlenné tette már őt számunkra. Ilyen körülmények mellett kétségtelen, hogy a „Singer és Wolfner“ cég a közönség titkos óhajának felelt meg akkor, amidőn a „Gyurkovics leányok“ at szép, díszes kiállítású könyvben kiadta. Hercegh Ferencnek minden írói művészete összpontosul a „Gyurkovics leányok“ban. Hisz ezek a tárcák is határozottan közreműködtek országos híreinek rohamos emelkedésén. Másrésztől benntünk már csak azért is érdekelhet ez a munka, mivel a történet itt játszódik le Bácskában s ebből kifolyólag nem egy szellemes vonatkozás található benne a mi specialis bacsikai beléltünkre vonatkozólag. A legmelegebben ajánljuk tehát olvasó közönségünknek a díszes kiállításban megjelent „Gyurkovics leányok“ c. művet, s még vagyunk róla győződve, hogy aki elolvassa, az igazán élvezetes órákat szerzett ez által magának. Megjelent a Singer és Wolfner pesti cég kiadásában. Ára 1 frt 50 kr.

A magyar zene sajtóságai. Ily című nagyrdekű munkára hirdet előfizetést Rózsavölgyi és Társa. Szerzője id. Abrányi Kornél, kinek e tekintetben méltó hivatottságát eléggé bizonyítja a magyar zene majdnem minden alfajában évtizedeken keresztül kifejtett sokoldalú s mondhatni úttörő működése. A munka hat nyolcadalú ívre fog tejedni s még április havában okvetlenül meg fog tejedni s még április havában (1 frt 20 kr.) Az előfizetési megrendelések Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. zeneműkereskedéshez (Kristóf-tér 3.) intézendők.

Valahányszor krónikát akarok írni mindig az jut eszembe, hogy hát ilyen esetben én tulajdonképen egy vén mesemondó bácsinak a szerepét játszom el, egy egy felvonásos tragoediában. Azért emlegetek egy felvonásos tragoediát, mert sokat nem tudok beszélni, se mesélni, de még a kevésbe is — amit mondom — rendesen beleálllok. Világos, tehát szereplésben a tragikum, — világosabb, mint a hydrogen spektruma. Elárastom a reakciót annyi krónikával, hogy az igen tisztelt szerkesztő ur — ha úgy véletlenül találkozik velem az utcán — biztosra vehető, hogy a másik oldalra fut előlem, s ha meg épen azt látja, hogy a kezemben olyan gyanusan összehajtogatott papírost viszek, menten visszafordul, haza szalad és egy hétig nem is mutatja magát. No de hát majd eljön még az az idő, hogy reám is felvirrad a dicsőség hajnala, s az igen tisztelt szerkesztő ur kénytelen lesz elismerni, hogy az ő kedves krónikása ritkítja párját a föld kerekén!

Hanem hogy tragoediáit ne válják megint krónikás szereplés, kérem segítsenek egy kicsit krónikáznival. No rajta kérem... sohse tessék szerénykedni, csak egész bátran kedves hölgyeim, tekintésképp olyba a dolgot, mintha férjüktől bosszantására a levest akarnák elsózni vagy nem el sózni, — a hogy a viszonyok megkövetelik... Egy... kettő... hopp! meg van: Pauana — botrány. Ez a jelszó az egész világon, méltó hát a krónikás tollára is. „Br“ — mondják öök — ez már nagyon fád dolog, aztán meg olyan prózái módon fejeződött be, hogy szinte szót sem érdemel.

Kérem alásan, én álok az öök kívánságai elé és meg is adom magamat, ha szépen tudnak kérni. Menjünk hát tovább, majd csak akad valamelyes dolog, a mi lebilincseli figyelmünket. Aha... tudom már, mi tetszik ööknek... igen... az, az... a polgári házasság. Ugye hogy eltaláltam? Ne rázzák kérem a fejcsékeit, hisz ott ül ajkaiokon az önkénytelenül előtört mosoly; egy ilyen bájos mosoly pedig a nőnél mindig jót jelent, nem számítva azokat az eseteket, a mikor egy-egy szegény férfit rabigába görnyeszt. De akár milyen bájosan mosolyogjanak is, és akár milyen nagy foku udvariasságnak vegyék is, én egész kerekén kijelentem, hogy sem a polgári, sem pedig semmiféle házasságról nem krónikázok. E tekintetben bogaraim vannak. Mit nekem polgári és tudom is én miféle házasság! Beszélhetek, a mit akarnak, akár a szél is a házasságról fitymúlhat a fülemben, én ugyan sohse adom rá a fejemet. Majd épen feláldozom az arany szabadságomat! Soha! Ha rám szakad az egész mennyország minden angyalával, még akkor is hidegen tekintek magam körül.

Minek is beszéljek hát a házasságról, mikor esküdt ellenség vagyok neki. Persze most öök ezért végtelen módon baragszanak reám, cserben is hagynak, — nem segítenek krónikáznival. Már csak megbocsássanak őszinteségemért, de ha úgy tetszik, kérem, tessék elhagyni. Eltudok azért szórakozni, meg — írni is talán. Hisz itt van az az isteni korzó!

Tudják-e, mi a legnagyobb újság e tekintetben? Kisültött a nap s az a fehér téli bunda eltűnt. A szoba levegője kiállhatanná válik s mindenki siet sütkérezni a — korzóra. Járnak — kelnek már, de még nem fűrkék az emberek; benne vannak abban a tél apó-féle tempóban: — mintha csak a kályha mellett ülnek. Hanem megéltük már azt az időt, hogy a hivatalos tél a hátunk mögött maradt, — beköszöntött a tavasz. A napnak sugaraí mindig melegebbek és melegebbek lesznek, batásuk szinte feltűrti petyhétd vtrunket; a fák és virágok rügyezésével elő tűnik majd a tavaszi öltözetnek változatos színpompája is... átváltozik minden... megszólal a pacirta, a bájos danájú fülemile és a többi égi énekes, — megkezdődik az új élet, a vig, a kedélyes korzó — élet!

Haj! de jó élet is lesz akkor! Sok szegény, elhagyatott szívnek lesz mit élveznie, lesz miben gyönyörködnie. És majd ha holdvilágos csendes estén, a mikor „villanyvilágításunk“ vakító fényét elnyomja a csillagok milliárdjainak ragyogása, a mikor a járó-kelők ajkairól elröppenő egy-egy jóízű, gondtalan kacaj felveri az éjszakának némaságát, s mikor az üdőségben viruló természettel együtt örül minden szív, a mikor tehát olyan jól fogjuk magunkat érezni, vajjon mire gondolunk, mit érzünk szívünkben majd akkor! S minő érzelmek kelnek az öök szívében, bájos hölgyeim?

Nem tudom, ki mit érez, nem látatok senki szívébe, legkevésbé az öökébe, régi igazság lévén, hogy a nő örökké megfajthatatlan talány marad az emberiség kutató szelleme előtt; de annyit tudok, annyit érzek, hogy engem olyan plusquam ihletettség fog el, hogy semmit sem fogok érezni. Szörnyen gondolkozóra ejt majd az a tudat, hogy a természet megifjúdása a szívekben is visszhangra lel s a szerelemnek titkos érzelmét lopja be abba a kis szekrénykébe. Majd meg látják, bájos hölgyeim, milyen szokatlanul fog dobogni a szívtük, ha egy-egy lovag el sétál mellettük, s majd nem tudják, hogy mi bajuk, de azért, hogy a tavasznak hozni, teremni kellene az öök számára valamit. Nem tudják, mi legyen az, de arról meg vannak győződve, hogy ez által boldogok, nagyon boldogok lennének.

Csakugyan kérem, — az emberi szív legfogékonyabb a szerelem iránt tavaszkor. És ez nagyon természetes dolog. Hisz a természet is tavaszkor éled újra, ember is egészen új életnek indul, ha megtanul szeretni, igazán, szívének minden rajongásával. A madár is tavaszkor rak fészket, akkor csicsereg, énekel olyan melegséggel. No meg aztán a másik három évszak nem is alkalmas a gyöngéd érzelmek felélesztésére. A tikkasztó nyári melegben eszünkbe sem jut szeretkezni, hacsak már nem szeretünk, télen meg legfeljebb meleg szobában a kandalló mellett jut eszünkbe az az édes ábránd, őszkor pedig talán rá sem gondolunk, annyira lehangol a természet haldoklása. Vannak azért természetesen, a kik ily időtájtban gabajódnak bele abba kóc — madzagba, csakhogy szerelmük nem az az igazi, ifjúságban megérsődött szerelem. Melegít a téli szerelem, mint a kandalló, de azért hideg van; a nyári szerelem forró, hanem gyakoriak a zivatrok, az ősi pedig sok keserűséggel jár. Hanem a tavaszi szerelem, az aztán az igazi!

Épen azért tisztelt hölgyeim, ez alkalomból tölem, a ki esküdt ellenség vagyok ööknek, fogadjanak el egy jó tanácsot. Nem teszem szívességéből, hanem kötelező emberbaráti szeretetből.

A tavaszszal, a ragyogó napnak az egész természet felvillanyozó sugaraival szálljanak magukba, s tanuljanak meg igazán szeretni. Öök ebben eddig csak kontárók voltak.

Ha öök tavaszkor kezdenek szeretni s akkor hódítják meg ábrándos arcu lovagjukat, akkor boldogságuk határtalan lesz.

Fel hát bájos hölgyeim! Éljen a tavasz, éljen a korzó, induljon meg az új élet, fakasszon szíveikben hő szerelmet!

Krokodilus.

A Rudits-féle hagyatéék.

A néh. báró Rudits József hagyatékával az utóbbi időben sűrűn foglalkoztak úgy a fővárosi napi, mint a helyi hetilapok.

Tudjuk, hogy a nagy hagyatéékra vonatkozó végrendelet pörrel támogatott meg, és különösen ebből az alkalomból foglalkozott az ügygyel a sajtó. Azonban már a pör is véglegeze van. A Curia határozata főtartja érvényében az 1883-ban kelt végrendeletet (megjegyzendő, hogy ezenkívül még egy másik végrendelet is maradt hátra, mely 1879-ben kelt).

A két végrendeletben érdekeltek örökösök és hagyományosok — fontolóra vevén az özvegynek az egész hagyatéékra vonatkozó özvegyi hasznélvezeti jogát, a két különböző és formailag alig kifogásolható végrendelet fönnálltát, az ezek alapján indított pörök bizonytalan kimenetelét stb. — egyezséget kötöttek egymás között. És a hagyatéék most már ezen egyezség alapján véglegeztetik.

Jónak látjuk ennél fogva az egyezséget — habár csak dióhéjban is — ismertetni, előre bocsátván a hagyatéék becsértékének föltüntetését.

A leltárak szerint a hagyatéék 1.326,289 frt 54 kr cselekvő és 546,250 frt szenvedő állapotot tüntet föl.

Az osztályegyezség egyrészről özv. báró Rudits Józsefné szül. Szász Julianná, másrészről a két végrendeletben megnevezett örökösök és hagyományosok között kötöttet és kiterjed az özvegyi hasznélvezeti jogra is.

E szerint az összes hagyatéék az egyezkedő felek közös tulajdonát képezi és:

1. $\frac{600}{1200}$ -ad részben megilleti tulajdonjogilag özv. br. Rudits Józsefné szül. Szász Juliannát;
2. $\frac{56}{1200}$ -ad részben a M. T. Akadémiát;
3. $\frac{28}{1200}$ -ad részben a m. kir. nemzeti múzeumot;
4. $\frac{28}{1200}$ -ad részben az orsz. magy. képző művészeti társulatot;
5. $\frac{146}{1200}$ -ad részben Bács Bodrogh vármegye törvényhatóságát;
6. $\frac{21}{1200}$ -ad részben a m. kir. honvédelmi és a cs. és kir. közös hadügyminisztériumot;
7. $\frac{21}{1200}$ -ad részben Szabadka szab. kir. város törvényhatóságát;
8. $\frac{30}{1200}$ -ad részben Rudits Károlyt;
9. $\frac{30}{1200}$ -ad részben Rudits Mihály engedményesét;
10. $\frac{30}{1200}$ -ad részben Vojnits Barnabás engedményesét;
11. $\frac{30}{1200}$ -ad részben Vojnits Lukács engedményesét;
12. $\frac{60}{1200}$ -ad részben Vojnits Etelkát;
13. $\frac{60}{1200}$ -ad részben néh. Kovacsits Antal gyermekeit;
14. $\frac{30}{1200}$ -ad részben Klaudius Ilkát;
15. $\frac{10}{1200}$ -ad részben Weisse Izabellát;
16. $\frac{10}{1200}$ -ad részben Altdódy Istvánt;
17. $\frac{10}{1200}$ -ad részben Balási Lenkét.

Kunbaja és Almás községek 30.000 frtot kapnak. Ez összeg kifizetésének kötelezettségét az egyezség értelmében magára vállalta az özvegy felérésben és felérésben az 1883. évben kelt végrendelet szerinti örökösök.

A hagyatéék terhei közösek és az örökösöket a most felsorolt örök részek aránya szerint terhelik.

Ezen egyezséget Bács-Bodrogh vármegye törvényhatóságának 1889. évi febr. hó 6-án tartott közgyűlése fogadta el a maga részéről is kötelezőnek. Az egyezséget tervezte kiváló részben a vármegye jeles fölgűzésének Schlagger Gyulának alapos jogi tudással és szerencsével alkotott műve, mely a Rudits hagyatéék végleges elintézésével a maga egészében elfogadtatott.

A felosztás azonban most említett egyezség alapján nem eszközölthetett, mert időközben perrel támogatott meg a végrendeletet. Nemrégiben azonban már a kir. Curia is döntött. A felpereseket keresetükkel elutasította és így e nagyszabású hagyatéék most már a fönt elősorolt egyezségek pontozatok szerint rendeztetik. Ugyancsak az egyezség értelmében az osztályos felek az öket megillető jogok gyakorlására egy öt tagú bizottságot alakítanak. Két rendes és egy póttagot özv. báró Rudits Józsefné, két rendes és két póttagot a végrendeleti örökösök neveznek meg és elnökül Horváth Nándor országgyűlési képviselő kéri föl.

A bizottság föladata a hagyatéeki vagyont értékesíteni és az érdekelteket az egyezségben megjelölt arányok szerint kielégíteni.

Roncsoló toroklob.

A m. kir. belügyminiszter a roncsoló toroklob tárgyában következő körrendeletet bocsátotta ki:

Az ország számos vidékén részben szörványosan, részben járványosan uralgó, egész gyermeknemzedékeket a kiirtás veszélyével fenyegető, roncsoló toroklob (diphtheritis) terjedésének a lehetőség szerint gátot kívánván vetni, meghallgattam az országos közegészségi tanácsot, melynek jelentéséből kiderült, miszerint kétséget nem szenved, hogy a roncsoló toroklob terjedésének oka első sorban azon lanyhaságban keresendő, a melylyel a batoságok és községi előjáróságok az e tárgyban ismételve kiadott kormányrendeletek végrehajtása körül eljárnak; miért is annak kijelentése mellett, hogy a reám hármló felelősségnél fogva az e részbeni mulasztók ellen a legnagyobb szigorral fogok eljárni, a következőket rendelem:

1. Minden roncsoló toroklobban történt megbetegedés, a betegség megállapításától számított 24 óran

belől a helyhatóság- és gyógyintézkedni tartozó dultát az I. fokozat

E végből az utóbbi 3 hónapban betegség bejelentelmulasztásának módon közhírré kiket az 1876. M. ggek bejelentésére hivandók s az özvegy magányoklatulást a helyhatóság

S a mennyiben azzal szokott véde ott, hol már több nem látja a beteged len lazás betegség kiterjesztendő.

2. A ház vagdult, könnyen felismeghaladó közsegezzel az illető házlemben vett látogalados felnöttek áltabertartása utcai bitörizendő, az ellen a hol pedig annak tapasztaltatott volnellenességűlest tanis

Ha diphtheritiszédos közsegeben első megállapított alá helyezendő, h előjáróságon kivül hol toroklobban szedek iskolába vagy ne a család felnötteknek és magánlyeknek és magánly

3. Az egészseztak kivételével, a elküldöndök, ni egészeséges felnöt szabályok betartasameg, hogy ily viszó gyermekeket látogabadozástól számt továbbra tartson e csakis ismételt alptstb. után engedhetbármely okból máslességévé teszem aazonnal szükségkörülalakított más házbaturomány mai állapkerülhetlen kellek 82. §-a értelmében, eszközlhető.

4. Járvány fellosztandók és az eretelességévé teendő, is szerezenek szenelő a feltételeitörkemelyhez a szülők, orvosost nem hivattak.

5. Roncsoló torpedig kizárólag kocs a járvány uralgása házakba szállítassahelyütt szokásos kezsigorubban eltíltan hogy ily temetések ne vegyenek s a tarzása mellett menje

6. Mindazon saivaal érintkezésbe- és ivősegeköl. lúgolás vagy 100%-s dok; értéketlen ruháreszei: pl. a szalmasitendők. A beteg szgyulás után, illetőleg járványorvos van, az jublimát-oldattal (1 kimeszelendők és a Mindezen förteleni szerint, lehetőleg feltnek által végezendők.

Padó nélkülü megengedi, egy lábnyrelendő; ha ez lehet 7. Nedves, nyrtkalmask lévén a rufására, ilyen lakosok hogy a lakás elég frilágosságot is nyerjen. Járványlepte községstürendők. Költözökde förtelenítendő.

8. A roncsoló tzen kivül, különösd rodván, a tejtüzletek ellenőrizendők és oly beteg van, a tej elár

9. A roncsoló tgyakran tapasztalt kületőleg itrandó. Végre 10. A nép kiokragalys volta felől er a lelkészek, tanítók és kikérendő.

Kijelentem, hogy törvényhatóságokat a szes rendelkezéseimre és a mennyire a rendanyagilag is támogatn az összes hatóságok a lankadatlan buzgalomuk közreműködni.

Budapestben, 1893.

az egész termé-
ak magukba, s
ebben eddig csak
zeretni s akkor
akkor boldog-
tavasz, éljen a
szíveikben hó
rokodilus.
aték.
ekaval az utóbbi
osi napi, mint a
vonatkozó vég-
nösen ebből az
sajto. Azonban
határozata fön-
rendeletet (meg-
sik végrendelet
gök és hagyo-
nyek az egész
vezeti jogát, a
solható végren-
pörök bizony-
bítotték egymás
gyezség alapján
séget — habár
e bocsátván a
326,289 frt 54
apot tüntet föl.
v. bár Rudits
ól a két vég-
hagományosok
haszonélvezeti
gyezkedő felek
donjogilag özv.
át;
zemiát;
zeti muzeumot;
képző művé-
vármegye tör-
védelmi és a
ab. kir. város
t;
engedményesét;
rnabás enged-
lakás enged-
át;
Antal gyer-
át;
llát;
ant;
tét.
0 frtot kapnak.
az egyezség ér-
részen és fele-
et szerinti örö-
z örökösökét a
t terhelik.
megye törvény-
tott közgyűlése
k. Az egyezségi
s fülgyészenek
al és szerencsés
vatek végleges
tott.
gyezség alap-
ben perrel tá-
n azonban már
keresettikkel
ék most már a
int rendeztetik.
osztályos felek
gy öt tagu bi-
póttagot özv.
két póttagot a
g és elnökül
elő kéretik föl.
agyont értéke-
megjelőlt ará-
pb.
ó toroklob tár-
ta ki:
szórványosan,
kmenzedékeket
toroklob (diph-
gátot kívánván
szségi tanácsot,
kétséget nem
ének oka első
melylyel a ható-
tyban ismételve
körüli eljárnak;
a reám hároml
ók ellen a leg-
zököt rendelem:
rtént megbeté-
nitott 24 órán

belől a helyhatóságnak bejelentendő, mely a szükséges
ör- és gyógyintézkedések baladéktalan megtétele iránt
intézkedni tartozik s e mellett a veszélyes eset előfor-
dultát az I. foku egészségügyi hatóságuk is bejelenti.
E végből mindazon törvényhatóságokban, a hol az
utóbbi 3 hónapban ronsoló toroklob eset merült fel, a
betegség bejelentésének kötelezettsége s a bejelentés
elmulasztásának bekövetkezendő megtorlása megfelelő
módon közhírré teendő. Az orvosok, lelkészek és tanítók,
kiket az 1876. XIV. t. c. 80. §-a a járványos betegsé-
gek bejelentésére különben is kötelez, erre külön is fel-
hívandók s az orvosok még arra is kötelezendők, hogy
magánygyakorlatukban előforduló minden diphtheritis-ese-
tet a helyhatóságnak bejentsék.
S a mennyiben a bejelentést elmulasztó közönség
azzal szokott védekezni, hogy a bajt nem ismerte fel,
ott, hol már több diphtheritis-eset merült fel, s orvos
nem látja a beteget, a bejelentés a gyermekeknek min-
den lázas betegségre és mindennemű torokbántalomra
kiterjesztendő.
2. A ház vagy lakás, melyben a betegedés előfor-
dult, könnyen felismerhető és feltűnő módon, 2000 lakost
meghaladó községekben veres cédulával megjelölendő, s
ezzel az illető háznak vagy lakásnak közönséges érte-
lemben vett látogatása, különösen gyermekek vagy csa-
lados felnőttek által szigorúan tiltandó. Ezen tilalom
betartása utcai biztosok vagy örök által éberben ellen-
őrizendő, az ellene vétőkre szigorú büntetés szabandó,
a hol pedig annak könnyelmű vagy ismételt megszegése
tapasztaltatott volna, az eltiltott lakás vagy ház elé az
ellenességét tanúsítottak költségére ór állítandó.
Ha diphtheritis járvánnyal lepett községgel szom-
szédos községben e betegség mutakozni kezd, már az
első megállapított eseteknél az illető ház szigorú őrizet
alá helyezendő, hogy abba a család tagjain, orvoson és
előjáróságán kívül senki be ne lépessen. Oly házból,
hol toroklobban szenvedő gyerek van, a többi gyerek-
nek iskolába vagy más családokhoz járni nem szabad,
de a család felnőtt tagjainak is eltiltandó nyilvános hely-
eknek és magánházaknak látogatása.
3. Az egészséges családtagok, az ápolásra hivatot-
tak kivételével, a betegőt a lehetőség szerint szigorúan
elkülönítendő, mi mellett a beteggel foglalatokodó
egészséges felnőtteknek is csak rendkívüli óvatossági
szabályok betartása mellett és kivételesen engedhető
meg, hogy ily viszonyok között az elkülönített egészséges
gyermekeket látogathassák. Az elkülönítés a beteg láb-
badozásától számított legalább is 4 hétre, de inkább
továbbra tartson és az egészségeseknek a visszatérés
csakis ismételt alapos fertőtlenítés, bőséges szellőztetés
stb. után engedhető meg. A hol a pontos elkülönítés
bármely okból másként nem eszközölhető, szigorú köte-
lességévé tesz az helyhatóságoknak, hogy a beteget
azonnal szűkségházba vagy ilyenné ideiglenesen át-
alakított más házba helyezték át. Ezen elkülönítés a
tudomány mai álláspontja szerint az óvintézkedések el-
kerülhetlen kellekét képeznék, az 1876. évi XIV. t. c.
82. §-a értelmében, karhatalom igénybe vétele mellett is
eszközölhető.
4. Járvány fellépte alkalmával a községek részekre
osztandók és az ezekben kiküldött utcai biztosoknak kö-
telességévé teendő, hogy gyakori utánjárás által arról
is szerezzenek személyes meggyőződést, nem-e fordult
elő a felügyeletre bízott területen gyanús betegedés,
melyhez a szülők, eltiltók szándékából vagy más okból,
orvost nem hívtak.
5. Ronsoló toroklobban elhaltak hullái mielőbb és
pedig kizárólag kocsin a temetőbe, esetleg meglevő vagy
a járvány uralgása alatt ideiglenesen felállított hullá-
házakba szállíttassanak. A gyermek-koporsóknak sok
helyütt szokásos kézen vagy ölben való kivitele a leg-
szigorúban tiltandó. Szigorú ellenőrzés gyakorolandó,
hogy ily temetéseknél gyermekek semmi szín alatt részt
ne vegyenek s a temetkezések a nyilvánosság teljes ki-
zárása mellett menjenek végbe.
6. Mindazon tárgyak, melyek a beteg elválasztá-
saival érintkezésbe jöttek, így: ágynemű, fehérnemű,
evő- és ivóeszközök, ruhaneműek pontos kiforrálás, ki-
lúgolás vagy 100°-os vízgőz behatása által fertőtlenítendők;
értéktelen ruhaneműek és az ágynemű értéktelenebb
részei: pl. a szalmazsák elégetés által mielőbb megsemmi-
sítendő. A beteg szobájának padlója a teljes felgyó-
gyulás után, illetőleg a beteg elszállítása után ott, hol
járványorvos van, az ő felügyelete alatt ismételt meleg
jubilát-öldattal (1 : 1000) (Mérleg!) felmosandó, a falak
kimeszelendők és a butorok kenyérbéllel ledörzsölendők.
Mindezen fertőtlenítő eljárás orvos közlebbi utasítása
szerint, lehetőleg felügyelete alatt, e célra kitanított egyé-
nek által végezendő.
Padló nélküli földes szobák földje, ha az évszak
megengedi, egy lányira felásandó s friss földdel kicse-
relendő; ha ez lehetetlen volna, forró lúggal leöntendő.
7. Nedves, nyirkos és sötét lakások különösen al-
kalmak lévén a ronsoló toroklob mérgének megtar-
tására, ilyen lakások gyökeres kiszárításáról és arról,
hogy a lakás elég friss légáramlat mellett elegendő vi-
lágosságot is nyerjen, okvetlenül gondoskodás történjék.
Járványlepte községekben nem nyitható ablakok nem
tűndők. Költözködés esetén az ily lakások ujabban
fertőtlenítendő.
8. A ronsoló toroklob bacillus az emberi szerve-
zeten kívül, különösen tejben, igen nagy fokban szapo-
rodván, a tejzúrtak a járvány idején a legpontosabban
ellenőrizendő és oly házból, hol a családban diphtheritis
beteg van, a tej elárúsítása szigorúan megtiltandó.
9. A ronsoló toroklob kezelése körül különösen
gyakran tapasztalt kuruzslás szigorúan ellenőrizendő il-
letőleg irtandó. Végre
10. A nép kioktatása a bántalom veszélyes és
ragályos volta felől ernyedetlenül folytatandó és e célból
a lelkészek, tanítók és az intelligens elemek segítsége
kikérendő.
Kijelentem, hogy saját részemről a helyi és köz-
törvényhatóságokat a járványok elleni küzdelemben ösz-
szes rendelkezéseimre álló segédesszkeimmel erkölcsileg
és a mennyire a rendelkezéseimre álló alapok engedik,
anyagilag is támogatni fogom, amint hogy elvárom, hogy
az összes hatóságok a kitűzött cél elérésére mindenkor
lankadatlan buzgalommal és kötelességismerettel fognak
közreműködni.
Budapest, 1893. évi március hó 6. án.
Hieronym.

Közgazdaság.

Gyorsvonatu menetjegyek feltételes megállóhelyekre. A m. kir. államvasutak igazgatósága figyelmezteti az utazó közönséget, hogy azon határozomány, mely szerint a gyorsvonatok oly állomásokról vagy állomásokra, melyeken ezen vonatok csak feltételesen állanak meg, csak akkor használhatók, ha legalább a távolsági vonalforgalom IV. vonalszakaszának megfelelő gyorsvonatu menetjegy váltatik, április hó 15-étől kezdve a m. kir. államvasutak üzemében álló helyi érdekű vasutak elágazási állomásainál és azokon túl, valamint viszont való forgalomban ismét alkalmaztatni fog.

Aranka-irtás. A földmivélségügyi m. kir. miniszter az Aranka-irtás érdekében a következő miniszteri rendeletet bocsátotta ki: „Habár az „Aranka“ pusztítása lucernásainkban és heréseinkben évről-évre csökken, az még mindig igen számottevő károkat okoz országsszerte. Ezen baj ellen a legbiztosabban és legegyszerűbben oly módon lehet védekezni, ha a gazda hiteltelen leplombozott zsákokban elhelyezett magvakat vásárol vagy, ha ez nem volna lehetséges, avagy pedig, ha a gazda a megvizsgálás és plombozás folytán felmerülő csekély árkülönbözetet megfizetni nem hajlandó, a védekezésnek egy másik módja az, ha a jótállás mellett vásárolt és lepecsételt készletből tanuk előtt vett minták valamelyik megvizsgáló állomáson (Budapest, Kollatorvosi akadémia, Magyar Óvartt gazd. akadémia, Kolozsmonostor, Keszthely, Debrecen, Kassa gazdasági tanintézetek) megvizsgálattja, mely eljárás a posta költségén kívül egyéb kiadásba nem kerül. Ez okból szükséges, hogy a gazda-közönség azon magkereskedő cégekről, hol hiteltelen plombozott aranka mentes lucerna és löheremag kapható (Budapest, majdnem valamennyi jelentékenyebb magkereskedő) tudomással bírjon avagy kellően figyelmeztessék, hogy a vásárolt magvat a hozzá legközelebb eső megvizsgáló állomáson a fentebb leirt módon megvizsgálattassa. Felkérem az elmondottakhoz képest az egyesület (közgazd. előadó urat, gazd. tudósító urat), hogy a fent előadottaknak minél szélesebb körben való köztudomásra hozatala céljából, a belátása szerint szűkséges intézkedéseket megtenni sziveskedjék. Végül megjegyzem, hogy hasonló rendeletet intéztem az összes földmives iskolák igazgatóságaihoz is, utasítván azokat, hogy a gazdasági tanácsért hozzájuk forduló gazdákat kellően felvilágosítsák, illetve, hogy az elmondottak tekintetében szűkséges felvilágosításokat nekik a legkimerítőbb módon adják meg.“ Budapest, 1893. március hó 27-én. Betűlen, s. k.

Vasuti közlekedés Baja és Szabadka között. Sehogy sem voltak eddig megelégedve a bajaiak a vasuti összeköttetéssel. Nem volt teljesen kényelmük szerint összeállítva a menetrend; a legjobban pedig az fájt, hogy a szabadka-budapesti gyorsvonattal nincs meg az összeköttetés. Így hát felterjesztést intéztek a kereskedelmi miniszterhez, a minék meg is volt a sikere, mert — mint értesültünk — jövő május hó 1-től kezdve naponként 3 vonat fog Baja és Szabadka között közlekedni. A jelenlegi két vonat menetrendje alig szenved valami csekély változást, míg a harmadik Bajáról reggel 7 órakor fog indulni és Szabadkára 1 óra 20 perc alatt beérkezni. Ezen vonat este 9 órakor érkezik vissza Bajára.

Szerkesztői üzenetek.

K. K. Ujvidék. Szép dolog az a szerelem — az bizonyos. De hát aki szerelmes, az nem okvetlenül poeta is. Ön lehet nagyon szerelmes — tiszteljük ebbeli érzelmeit — de higgye el nekünk, hogy ez idő szerint még csak nem is versfaragó, annál kevésbé költő. „Szereltek“ e. verse ugy a bel-, mint a külalál silányasága folytán a nyomdafestékre határozottan érdemtelen.

Naptár. Április.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
11 Kedd	Leó p. e. a.	Leó	30 Husv. kedd
12 Szer.	Gyula p.	Gyula	31 Hipác
13 Csüt.	Hermeneg.	Hermeneg	1 Ápr. E. Már.
14 Pént.	Tibor vt.	Tibor	2 Titus

Felolós szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

1944. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásába bekebelezett Titel községben az eddigi községi orvos leköszönése következtében megürült községi orvosi állásra ezenel pályázatot nyitok.

A folyamodók felhivatnak, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 74. §-a, illetve az 1883. évi I. t. c. 9. §-a, az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket, melyben igazolni kötelesek azt is, hogy az állam hivatalos magyar nyelven felül a német és szerb nyelvet is értik, hozzám f. évi április hó 25-ének d. u. 5 órájáig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Az orvosi állás javadalmazása áll 600 frt középszékből.

Kelt Titelen, 1893. évi március hó 25-én.

VOJNITS,
főszolgabíró.

292. sz.
kizig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Déronya községben leköszönés folytán üresedésbe jött és évi 300 frt fizetéssel javadalmazott 1 gyalogos rendőri állásra ezenel pályázat hirdettetik.

A község által meghatározandó egyenruhát a rendőr saját költségén köteles beszerezni, míg a kellő fegyverzettel a község által fog elláttatni.

Felhivatnak az ezen állást elnyerni óhajtok, hogy a rendőrség szervezéséről szóló szabályrendeletben megkívántató kellekeknek megfelelő bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket folyó évi április hó 15-ig az alulírott községi előjáróságnál nyujtsák be.

Déronya, 1893. évi április hó 4-én.

Bikár György,
jegyző.

Csarubdzsity Velimir,
3-1 közs. bír.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a zombori törvényszék mint csődbíróságnak 1893. évi 3051. számú végzése következtében vagyonbukott Forkl Kálmán csődtömegéhez tartozó különféle papírneműek, nap-
tárak, olvasó- és tankönyvekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori királyi járásbíró-
ság 3121/1893. számú kiküldő végzése folytán bíró-
lag Zomborban közadós Forkl Kálmán főutcai üzlet-
helyiségében leendő eszközlése **1893. évi április hó 15. napjának d. e. 9 órája** határidőül kitű-
zetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel
hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi
LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés
mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak
adatni.

Zomborban, 1893. évi április hó 5-ik napján.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó.

2192. szám.

1893.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán Pacsér községben meg-
üresedett községi irnoki állásra pályázat nyitattik.
Ezen állás javadalmazása 300 frt a községi
pénztárból előleges havi részletekben.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy
sajátkezűleg irt erkölcsi bizonyítalat, a vármegyei
6/kgy. 1887. sz. szabályrendelet II. fej. 9. §-ának
megfelelőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hoz-
zám f. évi április hó 20-áig annyival inkább
nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe
vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitzüzetni.
Topolyán, 1893. évi március 29-én.

Császár,
főszolgabíró.

5792. sz.

tkvi 1893.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi ha-
tóság 1893. évi március hó 26-án 5792. sz. a. kelt
végzésével kiküldött bizottság ez-nnel közhírré teszi,
hogy Szóna községre vonatkozólag az 1886. XXIX,
1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. c. e. cikkék érte-
lémében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének
munkálata folyamatba tetétné, a helyszíni eljárás
a nevezett községben **1893. évi április hó 17-én**
fog kezdődni.

Ennél fogva felszólíttanak:

1) mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben elő-
forduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést
kivánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határ-
napon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és
előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2) mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdo-
n jogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi beke-
belezését, a kitűzött határidőig, a telekkönyvi hatóság-
hoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöl-
jék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas ok-
iratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérel-
meik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek
meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas
okirataik nincsenek, az átirásra az 1886. XXIX. t. c.
15-18. §-ai és az 1889. XXXVIII. t. c. 5, 6, 7. és
9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni
iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizott-
ság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az át-
ruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét
a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog be-
kebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben
jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és
illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek;

3) azok, akiknek javára tényleg már megszűnt
követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb
jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily
bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a
bejegyzett jognak törlesztés kérelmezzeik, illetve, hogy
törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizott-
ság előtt jelenjenek meg, mert ellenségetben a bélyeg-
mentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Zomborban, 1893. évi március hó 28-án.

A betétszerkesztő bizottság:
Rapp Fülöp, Dr. Kemény Andor,
betétszerkesztő. 3-2 kir. albiró.

ELŐFIZETÉS
Egész évre ...
Fél évre ...
Negyed évre ...
A lap szelleme ...
illető küldet ...
szerkesztőnek ...
a lap tulajdonosa ...
dendő ...

Egyes szám ára

Két for

Megemlékeztet
IV. t. c. nemcsak
és szolgálk illetme
egyszersmind a va
közg., árva és gy
segélykép adott és
tekintetben a törv
sem tagadhatja. I
joggal igényelhet
— kivéve t. i. a n
javítást, nagy és
szemben legalább
mumának biztosít
nem kevésbbé fo
nevelésesen oles
tási tisztviselők is
tányos javítását. K
nak; az államnak
levő, de igen erőse
zete és a közigazga
is kimondott szükse
végleges szervezést
nek fizetése sem sz
Ily körülménye
keres változtatáshoz
a törvényhozás lega
a bajon s egyrészt
ját, másrészt a belg
a többletet első sorba
500 forintra való k
csak másodsorban k
az eddigi tapasztalá
tehát legelőször gy
ezen humanus intéz
az alsóbb közigazga
lájára számíthat.

Bácsvármegye
frt segélyt kapott k
adásainak fedezésére
évi járandósága, te
eddig volt. E töbl
megye központi és
számát — tulságos
hiszen hány olyan
van, melynél sehogy

A „BÁCS

Nem könyv
Sokkal szent
Piros véres
A szerződés

Béren züg
Áldott légy
Hangjára f
A holt hada

Kölyket árt
Csattog rá a
A csorgó vé
Szent, mint

Oly rég volt
Ma azt se te
Pudig készü
Eltő hősök s

Jer cissza vá
Jortek ti szü
Sályom, turul
Legyen ma m

Mert lesz új te
Új napfény, v

A zombori export-gőzmalom tervezete.

Alulírottak, tekintve a malom-üzlet köztudomású jövedelmezőségét és a hivatalos adatokkal igazolt nagy liszt- és korpa-behozatalát és tekintettel azon kedvező befolyásra, melyet egy Zomborban felállítandó

NAGY EXPORT-GŐZMALOM

Zombor város és környékének kereskedelmi forgalmára és mezőgazdaságára gyakorolna és a fennforgó kedvező helyi viszonyokra, a könnyen és olcsón, közvetlenül a termelőktől beszerezhető kitűnő nyersanyagra, és az előállítandó liszt és korpa iránti kereslet folytonos emelkedésére, minélfogva ezen vállalat virágzása és a befektetett tőkének biztos és előnyös kamatozása bizton várható, elhatároztuk egy napi 300 mm. őrlési képességgel bíró, esetleg 600 mm. őrlési képességig fokozható és a technika legújabb vívmányainak alkalmazásával felszerelt nagy export-gőzmalomnak a vasuti indóház közelében leendő felállítása céljából egy részvénytársaság megalakítását.

A vállalat tartama 50 évben állapítatik meg.
Az alaptőke 300,000 frt, felosztva 1500 drb névre szóló 200 frt névértékű részvényre, melyekből az alapítók 500 drb részvényt 100,000 frt értékben a maguk részére megtartván, ezennel nyilvános aláírás alá bocsátatik 1000 drb 200 frt névértékű részvény.
Az alapítók a kereskedelmi törvényben biztosított semmiféle előnyöket igénybe nem vesznek.
Az aláírás alkalmával minden aláírt részvényre névértékének 10%-ka azaz 20 frt készpénzben az aláírási helyeken nyugta mellett azonnal lefizetendő; további 20% azaz 40 frt minden drb részvény után f. évi május hó 15-ig, a fennmaradó 70% azaz 140 frt június 15-től kezdődő 10 havi egyenlő részletben minden hó 15-én a zombori kereskedelmi és iparbanknál.
A késedelmes fizetők kötelesek a részletek esedékessége napjától 6% késedelmi kamatot fizetni.
Az aláírás kezdetét veszi folyó évi ápril hó 12-én és tart folyó évi ápril hó 26-ig bezárólag.
Zomborban, 1893. évi ápril hó 6-án.

Koczkár Zsiga.	Roheim Károly.	Husvéth István.	Dr. Kronits István.
Bikár Simon.	Falcione Lőrinc.	Falcione Gusztáv.	Dr. Falcione Nándor.
Molnár István.	Wuics Arsza Miklós.	Gergurov Mladen.	Frey Imre.
Schäffner József.	Jerasonits János.	Lang Flórián.	

Aláírási ívek vannak Zomborban: A zombori takarékpénztárnál. A zombori kereskedelmi és iparbanknál. A zombori első önszegélyző szövetkezetnél. Falcione Gusztáv, Sztrilich Zsigmond, Koszanits C. A., Mayer és Thum és Weidinger S. és Zs. uraknál. Ezenkívül: Apatinban, Prigl.-Szt.-Ivánon, Bresztovácson, Gákován, Kernyaján, Csonoplán, Sztanisicson a zombori kereskedelmi és iparbank ügynökségeinél. Bezdánban: a takarékpénztárnál. Hódsághon: a takarékpénztárnál. Ó-Szivacon: Zsupanszky Lyubomir, Új-Szivacon: Eiman Károly és Szóntán: Thurszky János községi jegyzőknél.

Alapított 1824-ben

Ifj. HUSVÉTH ISTVÁN

műfestődjé és kémiai tisztító-intézeté.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint festődemet a szük-séges gépekkel felszereltem és

kémiai tisztító-intézetet

rendeztem be. — Ezáltal lehetővé válik teljes öltözékeket egész alakban, bármilyen szövettől, selyem-, bársony- vagy csipke-díszítéssel; továbbá: férfi-öltönyöket, polgári és katonai díszöltönyöket, arany- vagy ezüst díszítéssel, függönyöket, csipkéket, egyházi ruhákat kémiai módon megtisztítani, anélkül, hogy annak alakjára és színére a legcsekélyebb káros hatással lenne és ismét mint ujonnan tisztán tűnnek elő. Festésre elvállalok mindennemű szöveteket, egyes ruhaféléket — egészben is, — függönyöket, szállagokat, harisnyákat stb. lehető minden színre.

Kívánatra a helmék izléses színnyomatással bemintáztatnak.

10—3

Kékfestés és nyomatás, kelme- és fonál-festés, mángolás, appretur és dekatur.

Vidéki megbízások pontosan teljesítettek.

1705. sz. kig. 1893.

PÁLYÁZAT.
Kupuzina községben rendszeresített s évi 360 frt készpénz fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázat nyitattik.
Pályázók felhívattak, hogy szabályszerűen okmányolt kérvényüket f. évi ápril hó 25-ig bezárólag ezen szolgabírósnál nyújtsák be.
A megválasztandó a végrehajtói teendők el-látására is köteles.
Kelt Apatinban, 1893. évi március 26.
RIBICZEY BÉLA,
főszolgabíró.

Egy fűszer- és vegyeske-reskedő szakmában jártas se-géd azonnal felvétetik. A ma-gyar és német nyelv tudása okvetlen megkivántatik. — Ajánlatok **Nagy Dezső-höz** N.-Palánkára küldendők.

1728. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.
Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebelezett Ó-Szivacon községében megürült és 366 frttal javadalmazott irnoki állásra ezennel pályá-zat nyitattik.
Felhívattak a pályázni óhajtok, hogy sza-bályszerűen felszerelt kérvényüket f. évi április hó 20-áig ezen szolgabírósnál nyújtsák be.
Zombor, 1893. évi március hó 28-án.
Poppovics Dusán,
főszolgabíró.

Irnok vagy gyakoronok kerestetik.
Kernyaja községében egy irnok vagy gyakoronok, ki a jegyzői teendők-ben jártas, évi 500 frt fizetéssel azon-nal alkalmazást nyer.
Folyamodványok alulíroffhoz kül-dendők.
Kremmer Lajos,
közs. jegyző.

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Arlejtési hirdetmény.

A bács-földvári izr. hitközség részéről 4300 frt kikiáltási árral egy **iskola és tanítói lak** felépítési munkálatainak biztosítására folyó évi **április hó 17-én d. u. 2 órakor** a hitközség jelenlegi iskolahelyiségében nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az építési tervek, előméretek és költségelő-irányzatok az általános és részletes vállalati fel-tételekkel együtt az elnökségnél bármikor meg-tekintethetők.

Bánatpénzül az előirányzati összeg 10%-a köttetik ki, mely a versenyezni óhajtok részéről készpénz vagy értékpapirokban az árlejtés meg-kezdése előtt az elnöknel teendő le.

A hitközség fentartja magának a jogot, hogy ajánlattevők között szabadon választhasson.

Bács-Földvár, 1893. évi március hó 29-én.
Fürst Samu, hitk. jegyző. 2—2
Grosz Fülöp, hitk. elnök.

194. szám.
1893.

Árverési hirdetmény.
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbírósnak 1893. évi 807. számú végzése következtében dr. Fleckenstein Ferenc ügyvéd által képviselt bezdáni kölcsönsegélyző-egylet mint szövetkezet javára Till Márton gákovai lakos ellen 400 frt s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végre-hajtás útján lefoglalt és 325 frtra becsült lovak, kocsik és szarvasmarhákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírósnak 2085/1893. sz. végzése folytán 400 frt tőkekötvetelés, ennek 1891. évi szeptember hó 9 ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt 76 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Gákován alperes lakásán leendő eszközzésére 1893. évi április hó 22-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivat-nak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog-nak adatni

Kelt Zomborban, 1893. évi április hó 7-én.
Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.